

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	960 Le
Fél évre	480 Le
Negyed évre	240 Le
Havonta	80 Le

Hirdetések díjszabása szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 30 banival több

Tilos a tánc!

A belügyminiszteriumból rendelet érkezett, amelynek indító okát és célját e pillanatban még senki sem látja, maguk a hivatalos körök sem. Az érthetetlenül drákói szigorú rendelkezés teljesen készületlenül érte úgy a közönséget, mint a fratóságokat és most még mindenki tájékozatlanul, tanácstalanul mered a hivatalos írás szövegére, amely minden kommentár nélkül tartalmazza a szokatlanul kemény pontokat. Hihetetlenül magas, megfizethetetlen taksákat ró ki a rendelet minden olyan szórakozásra, amely táncsalival van egybekötve. Kimondja, hogy minden nyilvános helyiség tulajdonosa, vagy bérlője a táncokért a városi és állami illetékeken felül óránként 2—10 ezer lej köteles fizetni aszerint, hogy a papnak mely óráiban folyik a mulatság.

Ha ezt a rendeletet úgy hajtják végre, a hogyan az ma Aradra leérkezett, akkor az nem jelent egyebet, mint a tánc teljes betiltását. Ilyen horribilis táncadó mellett aligha marad kedvük az embereknek a táncoláshoz. Megszűnik a tánc a bárókban, kávéházakban, vendéglőkben, tánciskolákban. Hiszen egy táncmulatság után, amely este tíz órától reggeli hat óráig szokott tartani, a rendelet értelmében hatvan-hetven ezer lej illetéket kell fizetnie a bérlőnek, illetve a bál rendezőségnek. A belépőjegyek árait nem lehet olyan magasra sáforni, hogy abból fedezhető volna ez az óriási összeg. Ilyen körülmények között egészen bizonyos, hogy nem akad egyesület, vagy testület, amelynek hátszága lenne táncmulatságot rendezni Romániában.

Két irányban lesz szomorú hatása ennek az országos felháborodást kiváltó miniszteri rendeletnek. A lényegesebb, súlyosabb csapás szociális téren éri az országot. A rendelet ezrével teszi tönkre azokat az existenciákat, amelyek a táncos mulatságokból igyekeztek eddig megélni és családot fenntartani. Sajtja elsősorban a kávéházak, vendéglők, bárók, kabarek és egyéb lokálok tulajdonosait, bérlőit és rajtuk keresztül az illető helyiségek egész személyzetét. Tönkreteszi a táncianitákat, a cigányzenekarokat, a jazz-band-eket, megérik a szabók, a nyomdászok, a bérkocsisok, a virágárusok stb. Ezenkívül csődbe kergeti a rendelet azt a sok karitatív intézményt, amelyek jótékony célú táncmulatságok útján szerzik a jövedelmüket, amelyből a szegények, betegek, öregek, tehetetlenek ezreit segítik. Váltakozik-e arra a szigorú belügyminiszterium, hogy ezeket a szenecskéket, akik patronusok elvesztésével támasz nélkül maradnak, pártfogásába veszi? És legvégül súlyos veszteség éri a rendelet következtében magát az államot is, mert a táncot lehetetlen né téve, elesik az eddig is szép bevételt biztosító illetékektől és valóra válik, hogy „aki sokat markol, keveset fog.”

De kivégzi ez a rendelet magát Karnevál kerget is, aki mosolygósan, csörgősipkásan, kedves jóhiszeműséggel jön minden farsangkor ebbe az országba, hogy ezt a sok szomorú gondoktól, bajoktól sanyargatott embert egy küssé felvidítsa. A világszerte dühöngő táncszennvedély nem csupán a divat hőbortja, hanem nagyrészt orvosságszerű narkózis is a világháborútól, forradalmaktól elkínzott embereknek. És ezt az egyetlen, ártatlan és gyógyító hatású csillapító-szert is kiltitják az országból?

Megvádolták Mosoiu tábornokot.

A volt miniszter erélyes tiltakozása. — A nemzeti-parasztpárt deklarációja.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A szenátus mai ülésén Tranculasi benyújtotta a munka ellenőrzésének megszervezéséről szóló törvényjavaslatot, amelyre nézve a szenátus kimondotta a sürgősséget. Lupas a segélybélyegek felemeléséről szóló javaslatot terjeszti a szenátus elé, amelyre nézve szintén kimondják a sürgősséget.

Braescu a Szent Spiridon korházegyesület panaszait tolmácsolja, amelyhez Pymen met-

ropolitai is hozzájárul. Lupas szigorú intézkedést ígér. Mosoiu tábornok tiltakozik a közlekedésiügyi miniszter ama vádjá ellen, hogy minisztersége idején visszaéléseket követett el a kedvezményes jegyekkel. Pop nemzeti-parasztpárti tudomására hozza, hogy az erdélyi és bánáti volt legionáriusok nem részesülnek az agrárreform előirta minimális hét hektár földosztásban, mint a regátbeliek. Egyenlő elbánást kér.

Németország lemondott a revansról.

Marx bemutatkozó beszéde. — Az új kormány a megszállások megszüntetését követeli. — Három bizalmatlansági indítvány a Marx-kabinet ellen.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Marx német kancellár az új kormány bemutatkozása alkalmával nagyszabású kormánynyilatkozatot tett. Beszédét azzal kezdte, hogy az új kormány politikájának alapja a weimari alkotmányban megteremtett köztársasági államforma jogérvényének elismerése. A német állam belsőleg ma már megerősödöttnek tekinthető és ép ezért a kormány — mondotta a kancellár — hazaárulásként torol meg minden kísérletet, amely erőszakos vagy más törvénytelen módosításokat akar az alkotmányon végrehajtani. Külön kötelessége a kormánynak, hogy eljárjon mindamaz egyesületek ellen, amelyek a fennálló államforma törvényellenes és erőszakos megdöntésére törekcsenek. Gondunk lesz arra, — folytatta — hogy megszünjön minden kapcsolat, egyrészt a birodalmi hadsereg, másrészt ama politikai vagy politikizáló szervezetek között, amelyekhez elsősorban az u. n. véderőszervezetek különböző irányu és formájú szervezetei tartoznak.

Áttérve a külpolitikára, a birodalmi kancellár hangsúlyozta a külpolitikai célok állandóságának fontosságát és kijelentette, hogy a kormány külpolitikáját a revans gondolatáról való lemondás jellemzi. Az eddigi külpolitikát, amely pedig a Dawes-egyezményre, Locarno-ra és a Népszövetségbe való belépésre vezetett, a kormány valamennyi tagja helyesli és emögött áll valamennyi kormánytámogató párt. A legelső külpolitikai feladat: a német államterület feletti szuverénitás gyakorlásának helyreállítása. Amíg a második és harmadik rajnai zónát idegen csapatok tartják megszállva, addig az ott uralkodó állapotok állandó veszélyforrást jelentenek a nyugati szomszédos államokkal való kapcsolatok fejlődésére s ezek az állapotok nem egyeztethetők össze az egyenjogúságon alapuló locarnoi szerződés szellemével.

A kormánynyilatkozat második része főleg szociálpolitikai feladatokkal foglalkozott, végül pedig megjegyezte a kancellár, hogy az általános német büntetőtörvénykönyv tervezetét, amely ezen a fontos területen meghozza a Németország és Ausztria közti jogegységet is, valószínűleg ez év tavaszán terjesztik a német birodalmi gyűlés elé.

A kancellár beszéde után nagy vita kezdődött. Westarp gróf, a német nemzetiek vezére kifejtette, hogy a német politikának Locarno az alapja, de amíg egyetlen idegen katonai áll nemet földön, igazi megegyezésről nem lehet

szó. Az állam tekintélyét — mondotta — védeni kívánjuk, a vitát és küzdelmet az államformáról és a birodalmi színekről folytatni fogjuk. Müller Francken (szociáldemokrata) folytatta a kormánynyilatkozat feletti való vitát s a felszólalások során egy demokrata és két kommunista képviselő pártjuk nevében bizalmatlansági indítványt terjesztett elő. Az egyik kommunista bizalmatlansági indítványa kimondottan Marx és Gessler ellen irányul.

A berlini lapok közlése szerint az új német kormány külpolitikai programja mind-egyik pártot kielégítette. A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, nyilvánvaló, hogy az ellenzék belenyugodott abba, hogy a jobboldal kormányozzon. A középpárti lapok kifejtik, hogy baloldali kormánykoalíció esetén sem lett volna a kormány programnyilatkozatának lényegesen eltérő tartalma. A baloldali lapok nem annyira a kormányt, mint inkább Westarp gróft támogatják a vita folyamán elhangzott beszéde miatt.

A párisi jelentések szerint a Marx-kormány bemutatkozása a francia sajtóban meglehetősen kedvező hatást váltott ki. A lapok egyöntetűen állapítják meg, hogy az új kormány is Locarno alapján áll. A Volontee azt írja, hogy most már a szövetségeseknek is komolyan kell venni a locarnoi politikát, ha azt akarják, hogy Stresemann megvalósíthassa ennek a politikának az alapelveit. Számolni kell azzal, hogy a német nacionalisták a locarnoi politikát csak abban az esetben ismerik el, ha az látható eredménnyel jár.

Briand a szenátus külügyi bizottságában kijelentette, hogy a locarnoi egyezmény megkötése a versaillesi békeszerződés végrehajtását és garantálja a keleti határokat, mivel Németország abban kötelezte magát, hogy sohasem fordul erőszakhoz. Kijelentette végül Briand, hogy Toiryban semmiféle egyezményt nem kötöttek, hanem ott közölte Stresemannal, hogy Franciaország és Németország a biztonsági kérdés elintézése után köthetnek csak egyezményt.

A Marx-kormány bemutatkozása, illetve programbeszéde fölötti vitát különben a német birodalmi gyűlés szombaton folytatja.

— A francia nemzeti bank leszállította a kamatlábat Párisból jelentik: A Francia Bank a leszámítási kamatlábat 6 és fél százalékról 5 és fél százalékra, a lombardkamatlábát pedig 8 és fél százalékról 8 százalékra szállította le.

Kilították a kamarában a nemzetipárt egyik vezérét.

Nagy vita Averescu miniszterelnök tegnapi beszéde körül.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara ma délutáni ülésén Braescu elnökölt. A miniszterek közül Goga, Cudalbu, Valeanu és Bucsan vannak jelen. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Cita Davila szólásra jelentkezik, de az elnök kijelenti, hogy a jegyzőkönyv már hitelesítve van. Napirend előtt Popescu Lázár, a gyorsított bírói eljárásról szóló törvény módosítását kéri. Cudalbu közli, hogy egy külön bizottságot kért fel ennek az ügynek a megvizsgálására s ha a bizottság a törvény módosítása mellett foglal állást, úgy sürgősen a parlament elé terjeszti a vonatkozó javaslatot. Cita Davila kifogásolja, hogy a jegyzőkönyvben, Averescu tábornok tegnapi beszédének több kitétele nincsen helyesen felvéve. Otteleasan kéri Braescu elnököt, hogy tartsa meg a vitát ebben a kérdésben. Cita Davila tiltakozik az ellen, hogy Maniu tegnap nem engedték beszélni.

Goga Octavian: Ez nem áll! Averescu tábornok megkérdette, akar-e még valaki felszólalni, hogy mindenkinek válaszoljon, de Maniu nem jelentkezik szólásra.

Cita Davila: A nemzeti párt nem akarja vita tárgyává tenni a kérdést, de Maniu Averescu után kívánt felszólalni, hogy reflektáljon a miniszterelnök támadásaira. Előtte nem beszélhetett, mert nem tudhatta, hogy mit fog a miniszterelnök mondani.

Budulescu, hetvenöt százalékos vasúti kedvezményt kér a tartalékos tisztek számára. Florea a szatmári iskolák helyzetét panaszolja és sürgős intézkedéseket kér, mire nézve Petrovici miniszter ígéretet is tesz. Borcea a Romania és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok kimélyítését szolgáló intézmény részére támogatást kér.

Mihaiescu a fegyelmi bizottság elnöke felolvassa a bizottság javaslatát, amely tíz napi kitiltást javasol Popovici képviselő számára. Popovici védekezni kíván. Magasztalja a koronát és az uralkodót, majd azzal vádolja az Averescanusokat, hogy felborítják a jogrendet. (A kormánypárt tiltakozik.) Kifejti, hogy a parlamentnek joga van bármilyen törvényjavaslatot megvitatni. Kommentálni akarja a miniszterelnök tegnapi beszédét, mire az elnök felszólítja, hogy a tárgyra térjen. Popovici kéri a többséget, hogy engedjék meg, hogy védekez-

zék, mert az összefüggésben áll a tegnapi beszéddel. Kijelenti, hogy ilyen nagyfontosságú államproblema nem lehet pártkérdés. Tagadja, hogy lépéseket tettek... (Az elnök akkor megvonja a szót, de a nemzeti párti képviselő to-

vább beszél, miközben a kormánypárt szava a fegyelmi bizottság javaslata felett.) Az elnök megtiltja a gyorsíróknak, hogy Popovici beszédét jegyezzék, mire a képviselő nagy raj közepette távozik az elnöki emelvényről.

A kamara ezután 120 szavazattal, 15 ellenében Popovici-t 10 napra kitiltja az ülésekről.

Február 15-én lép életbe az új CFR-tarifa.

Ujból összeállítják a személyi díjszabást.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Illetékes helyről származó jelentés szerint Ionescu vasutügyi államtitkár és Tanasoiu a CFR. kereskedelmi osztályának

igazgatója hozzákezdett az új személytarifa összeállításához és a február elsejétől elhalasztott módosítás február 15-én lép életbe.

Aradváros ítél saját tisztviselői fölött.

Az állandó választmány érdekes határozata. — Az aradvárosi tisztviselők fegyelmi ügyét ezentul a permanens bizottság tárgyalja.

(Arad, február 4.) Rendkívül érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott ma délelőtt Aradváros permanens bizottsága, amely egy konkrét esettel kapcsolatban kimondotta, hogy a városi tisztviselők fegyelmi ügye nem a külön fegyelmi bizottság elé tartozik, hanem a városnak adott autonómia értelmében, a városnak joga van a saját tisztviselői felett bíraskodni. Ezzel az elvi döntéssel a permanens bizottság meg akarta óvni és biztosítani a városnak adott autonóm jogokat, amelyek a közigazgatás egységesítéséről szóló törvényben vannak lefektetve.

Az állandó választmány mai ülésén ugyanis Olariu István városi titkár fegyelmi ügye került szóba. Angel István dr. ezzel kapcsolatban felolvasta a közigazgatási törvény 60-ik pontját, amely kimondja, hogy a városokban a permanens bizottságnak a polgármester elnöke alatt joga van tisztviselőit megbüntetni. Ez a törvény, mely 1926. január elsején lépett érvénybe, hatálytalantotta a Statutul Functionar erre vonatkozó és régebbi keletű paragrafusait. Eddig nem igen alkalmazták Aradon sem a közigazgatási törvény eme rendelkezéseit, azonban — mint Angel polgármester előterjesztésében mondta — a városnak nem szabad lemondani erről az autonóm jogáról. A permanens bizottság egyhangulag elfogadta a polgármesteri javaslatot és kimondta, hogy a jövőben a városi tisztviselők fegyelmi

ügyét nem a külön fegyelmi bizottság elé terjeszti, hanem azokat maga a permanens bizottság tárgyalja le. A határozat kimondása után a bizottság tagjai előbb ismertették Olariu István városi titkár levelét, amelyben bejelenti, hogy nem jelenhet meg ma délelőtti a felkért fegyelmi biztos. Boneu Vazul prefektus előtt, mert ágyban fekvő beteg. A permanens bizottság tudomásul vette a levelet és elhatározta, olyértelmű átiratot küld a városi titkárnak, hogy felgyógyulása után jelentkezzen Boneu Vazul prefektusnál kihallgatás végett. Ha ez megtörtént, úgy a fegyelmi iratokat már nem a fegyelmi bizottság, hanem az állandó választmány elé viszik, hogy az határozzon Olariu István ügyében. Az állandó választmány döntése ellen lehet felebbezni s az ügyet egészen a bucaresti-i legfőbb semmitőszékig lehet vinni, míg a fegyelmi bizottság döntése ellen nem volt felebbzési lehetőség.

— Légijáratok Bucaresti—Chisenev között. Bucurestiből jelentik: Márciusban újból megkezdődnek a Bucuresti—Galat—Chisenev-i légijáratok. Az aviatikai igazgatóság új repülőgépeket rendelt az utas- és postaközlekedés számára. Az új repülőgépek nyugati kényelemmel lesznek berendezve. E hírrel kapcsolatban jelentjük, hogy közelebbről megnyílik a Bucuresti—Oradeamare és Bucuresti—Cernovici légijárat.

T A R C A.

Két új könyv.

Drosnyák János és gróf Wass Albert versei.

Két új könyv jelent meg az erdélyi könyvpiacra. Két verses kötet. Az egyiket Drosnyák János adta ki „Hegyoldalón” cím alatt, a másikat gróf Wass Albert. Ennek a címe: „Virágtemetés”. A két költő hasonlít egymásra abban, hogy teljesen érintetlenül hagyta őket a ma hajzás rohanása. Ha az ember átlapozza a két könyvet, valahogy úgy érzi, hogy a két poéta számára nem történt semmi, de semmi a világon 1885., vagy legfeljebb 1900. óta. Ezekben a könyvekben az akkori líra „dalmok”-ai énekelnek még és „nagy titokba” suttognak a harmatkönnyes alkonyatba. És talán ép ez az, ami széppé és kedvessé teszi ezeket a verseket. A halk, elhervadt ideálok illatával átitatott sorok visszavarázsolják az olvasót abba a világba, amelyben még képesek voltak a szemek meglátni egy drágaszép rózsát és fehér oltáron volt a Nó.

Drosnyák János aradi költő verseket, allegóriákat gyűjtött össze „Hegyoldalón” című kötetében. Bájos, egyszerű, de szépszerű, gyönyörködtető virágokat talál az ember korányári sétán a hegyoldalra. Ugyanilyenek Drosnyák János versei is. A megnyugvás csendes derűje mosolyog ki ezekből a költeményekből, mert szerzőjük nem keresi a hőfölte csucosok napfényben szikrázó magasságát, hanem, mint a domboldali bokrok dalos madara énekel a maga kedvtelésére és mások gyönyörködtetésére. Ehhez alkalmazkodik Drosnyák verseinek formája is. Magyar ritmus, magyar versformák dominálnak a kötetben és a for-

malakba szent és szép emberi érzéseket süritett össze a szerző:

„Biz’ öreg asszony már az én édesanyám!
S szép korával együtt, háta is már hajlott.
Nálit homlokán apró, szép ránc is van talán
S régi dalos ajka, ritkán ad csak hangot.

Mozgása is csendesb. Épp úgy, mint amikor
Szökdelő patakból kimért folyó válik...
— Csak a szemé gödrében ragyog már a vidor
Ifjúkori szikra — úgy látszik halálig!

Hanem néztek meg, ha fiáról van szó.
Az ő kis fiáról (ahogy most is hív még)
Hangja milyen érces, milyen messzihangzó
S a lappangó szikra két szemében mint ég!

Halvány liliomból, mint lesz piros rózsa.
Csendes, bus folvóból, fürgé, vig erecske;
Fáradt sóhajtásból vidám, esengő nóta
S megroskadt anyóából, kackiás menyecske.

Büszké a fiára és e büszkeségben
Annyi istenáldott, szent szeretet lobban!
A fiát e széles, nagy földkerekségen
Az én édesanyám szereti legjobban!...

A könyv „Versek” címet viselő részében találunk azonban más eredetű és más szépségű verseket is. Az „Avarban” és a „Képek előtt” arra enged következtetni, hogyha a költő arra az ösvényre lépne, amit e két verssel megérintett, elérkezhetne a hőfölte csucos magasságába is, mert a készsége meg volna hozzá, legfeljebb az akarat és a vágy hiányzik belőle ehhez. A könyv csinos és izléses kiállítás a Vasárnap nyomdai műintézetet dícséri.

Gróf Wass Albert verskötetete nem igen ad egy levelet sem abba a babérkoszorúba, melylyel már feldíszítették az erdélyi magyar irodalmat nemcsak itt, hanem a határokon túl is. Nincs ebben a könyvben egy olyan téma, vagy akár hangulat is, amit meg ne irtak, vagy meg ne éreztek volna mások — jobban. Az olvasónak csaknem minden versnél úgy halványan eszébe dereng:

— Ejnye: ezt is olvastam már valahol meg azt is.

Az eredetiség tehát nem túlságosan erős oldala gróf Wassnak, de amellett halkszavú és kétségtelenül finom melanokóliájú lírájából ugyszólván teljesen hiányzik a nő és a szerelem. Ha ez érték egy lírikusnál, akkor ez a Virágtemetés egyetlen értéke. Mert, hogy a költemények negyedrésze az 1880—90-es évek modorában megírt „ősi vers”, azt igazán nem lehet értéknek tekinteni. Ezeknek a „hangulatok”-nak nincs ma már létjogosultságuk az irodalomban. Ezekbe csak egy Rainer Maria Rilke tudott lelket lehelni.

Paradoxonként fog hatni, de tény, hogy ezekben a régies „zengés”-ű versekben itt-ott egészen szép Ady-sorokkal, vagy legalább is erős utánérzésekkel találkozunk:

„... ma furosa nászt ül két madár
bele-kering a hervadásba
rikoltozó, vad Héja-pár.”

Van azért a kötetnek néhány — ha régies modorban is — de szépen megírt és komoly megérzéstől átfutott darabja. Ezek közül talán a legjobb az Erdélyi fák között. A kötetet a cluji Minerva állította ki nagyon szépen és izlésesen. Külsőjét tekintve, díszére vállalhat bármelyik könyvszekrénynek.

Fóthy Ernő.

Megölték a táncot Aradon.

A belügyminiszteri táncadó lehetetlenné tesz minden mulatságot. — Elmarad a Zsidó Nőegylet vasárnapi teája. — Veszélyben az aradi bálak. — Titokzatos a rendelet kiadásának oka.

(Arad, február 4.) Eleinte azt hittük, hogy farsangi tréfát röpitett szerie a táviró Bucurestiből, amikor híre kelt, hogy a belügyminisztérium óránként öt—tízezer lejjel akarja megterhelni a bálakat, táncmulatságokat és bárókat. Ma délelőtt azonban kiderült, hogy nem farsangi tréfáról van szó, hanem egy, szinte elképzelhetetlen és hihetetlen rendelkezésről, amely a logikátlanoknak a quintessenciája, amely nem tudni milyen körülmények között és kinek az agyából röppent ki s megakarja ölni az életet, a kacagást, a derűt, a mosolyt ebben az országban, temetővé akarja változtatni a romániai városok éjszakáit.

A belügyminiszter drákói rendelete.

Az aradi rendőrprefektúrához ma érkezett meg a belügyminiszteri rendelkezés, mely január 31-én kelt Bucurestiben és a mai napon már érvénybe is lépett Aradon is. A 2094. számmal jelzett rendelet kimondja, hogy a mai naptól kezdve minden nyilvános helyiség tulajdonosa, illetve bérlője a helyiségben tartott táncokért óránként taksát köteles fizetni, teljesen függetlenül a szokásos városi, vagy állami illetékektől. A rendelet nyilvános helyiségek közé sorozza a kabarékat, varietéket, éttermeket, kávéházakat, bodegákat, klubokat, tánciskolákat, amelyeknek termeiben akár a közönség, akár artisták táncolnak. A színpadokon előadott táncokat nem terhelik az illetékek. A rendelet szerint a mai naptól kezdve a következő illetékekkel kell fizetni óránként a termék tulajdonosainak, vagy bérlőinek:

Tizezrekre menő táncadó.

Délután négy órától kilenc óráig, ha a táncmulatság díjtalan, azaz belépődíj nélküli, óránként 2000 lejt, ha belépti díjakat szednek, úgy 4000 lejt. Este kilenc órától tizenkét óráig 3000, illetve 6000 lejt, tizenkét órától reggelig 5000, illetve 10.000 lejt az óránként fizetendő táncadó.

Ezeket a díjakat a rendőrprefektúrához kell befizetni és a prefektúra az összeget a belügyminisztériummal utalja át. A rendelet igen naivul azt is kimondja, hogy ezek a díjak nem háríthatók át a bálak, vagy táncmulatságok rendezőire, vagy a közönségre, hanem azt a terem tulajdonosának, vagy bérlőjének kell fizetnie. Végül még a következőket mondja a rendelet:

Ha színházban, kabarékban és egyéb hasonló helyeken, ahol a színpadokon táncokat mutatnak be, ha programon kívül táncolnak az előadók, úgy azonnal életbelép a rendelkezés. Befejezésül emny: Teljes, vagy részleges feloldás a rendelkezés alól semmi körülmények között sem engedélyezhető.

Megdöbbenés városszerte.

Ez az egzisztenciákra törő és számos embert anyagilag is súlyosan érintő rendelkezés általános és mély megdöbbenést keltett Aradváros társadalmának minden rétegében. Ma délelőtt valóságos bucsujárás színhelye volt az aradi rendőrprefektúra. Az aradi nőegyletek vezetői, táncanárnok, kávéházak és bárók tulajdonosai keresték fel *Giulan* Árpád rendőrségi igazgatót és kérdést intéztek hozzá a rendelkezésre vonatkozólag, mert senki sem akarta elhinni, hogy az valóság lehet. A direktor kijelentette, hogy az intézkedés megtörtént a rendelet végrehajtására és már ma estétől kezdve elkezdi alkalmazkodniok a bálak rendezőseinek, tánciskolák, kávéházak és bárók tulajdonosainak.

Az első nap végzetes eredménye.

A rendelet nemcsak a közönség körében keltett megdöbbenést, hanem élénk oszálkozást váltott ki a harcosok körében is. Az a vélemény, hogy valami fatális tévedésről lehet szó, mert lehetetlen, hogy egy ilyen intézkedés lásson napvilágot. Ha a minisztérium a táncilletékek kirovásával jövedelemszaporítást akart elérni, ezzel a rendelkezéssel épen az ellenkező hatást érte el, hiszen ha idejekorán vissza nem vonják a rendeletet, úgy egyetlen bálát sem tartanak meg sehol, de megszűnnek

a tánciskolák, beszüntetik a bárókat, ami óriási károkat jelent az illetékes minisztériumoknak, mert ezeknek a lokálokban a megszűnésével megszűnik a szokásos városi és állami taksák fizetése is. A bálak és táncmulatságok megszüntetése súlyosan érinti a kereskedőket is. Ma már számos kereskedőnél rendelték le a megrendelt bálipókat és azonkívül is feltűnően csökkent a forgalom a nődivat üzletekben. A varrónőknél szinte egy csapásra megszűnt minden munka és számos munkásnő állás nélkül maradt. Ez volt az első napi hatása a miniszter rendeletének.

Elmarad az izraelita nőegylet vasárnapi teája.

Az Aradi Izraelita Nőegylet vasárnap délután hat órai kezdettel akarta megtartani második teadélutánját. Ennek a jótékony egyesületnek így, szerzett jövedelméből számos szegény családot segítenek, az agilis és jószívű tagok sok nyomorgó családot látnak el fával, ruhával és élelemmel. A mai nappal ez is megszűnik. A nőegylet vezetősége ma felkereste *Mutiu Traian* rendőrprefektust és kérte, hogy amennyiben módjában van, engedélyezze a teadélutánjukat. A prefektus a legjobb indulattal hallgatta végig a kérést, de sajnálkozva jelentette ki, hogy ő kénytelen és köteles végrehajtani a belügyminisztérium rendelkezését és a maga részéről semmit sem tehet annak megváltoztatására. A nőegylet vezetősége kiszámította, hogy ha megtartanák a tea-délután, úgy az életbelépett rendelet szerint nyolcvanezer lejt táncilletéket kellene lefizetni. Miután ilyen bevételre, illetve jövedelemre nem számíthatnak, elhatározták, hogy a vasárnapra tervezett tea-délután nem tartják meg annak dacára, hogy már nagyarányú előkészületeket tettek arra s így meglehetősen nagy károsodás éri az egyesületet.

Veszedelemben az aradi bálak.

Az aradi fatisztviselők is nagyszabású táncmulatságra készültek. A rendezőségnek ugyanez a véleménye: ha a rendeletet nem vonják vissza, úgy a mulatságot nem tartják meg. A Fatisztviselők Egyesületének vezetősége ma különben még megpróbálkozott egy mentőkísérlettel: táviratot intézett a bucaresti központhoz, hogy interveniáljon a belügyminisztériumban a rendelet visszavonásának felfüggesztése érdekében. Az első számú Rosiori ezred fényesen előkészített báljának valószínűleg szintén ez lesz a sorsa. A rendezők abban reménykednek, hogy a rendeletet hamarosan visszavonják, vagy legalább is egyes esetekre felfüggesztik annak érvényét, hogy legalább

Ellopott csempészett ékszerek.

Lelepleztek egy tolvajsözöveget, amely oradeai mozgópostásokból állt

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójától.) Egy falusi asszony ügyetlensége érdekes bűnyvet pattantott ki, amelynek valamennyi szereplője postai alkalmazott. Weisz Lipót oradeai-nagyváradai ékszerésznél egy Sária Mária nevű asszony néhány gyűrűt akart értékesíteni. Az ékszerésznek gyanus volt a dolog, értesítette a rendőrséget és akkor kiderült, hogy az asszony a sógorától Totorean Péter postai faktortól kapta a gyűrűket, aki a bucaresti-nagyváradai mozgópostán teljesít szolgálatot. Megállapította a nyomozás, hogy Totorean és három társa a csomagok osztályozásánál egy pecséttel ellátott hádogdobozra lettek figyelmesek, amelyen a feladó neve nem volt feltüntetve. A postások felszakították a csomag papirburkolatát és kinyitották a hádogdobozt, amelyben rengeteg gyűrű, karkötő, lánccs. volt. Az értékes ékszereket elosztották maguk között.

A nagyváradai postaigazgatóság különben bizalmas feljelentés folytán már régebben tudomást szerzett a lopásról és a bűnös tisztviselőket felfüggesztette állásukból. Sária Mária most kipattantotta a bűnesetet és a rendőrség, illetve az ügyészség is beavatkozott az ügybe,

az előre hirdetett és előkészített bálak megtarthatók legyenek.

Mi lesz a tánciskolákkal?

Az aradi táncanárnokokat is rendkívül súlyosan érintette a rendelet, amely nem mondja ki világosan, hogy a tánciskolákban folytatható-e táncoktatás az illetékek lefizetése nélkül. Amennyiben a tanítás is illetékek alá esne, úgy az összes aradi tánciskolák megszűnnek. A rendőrségen ma kétségbeesetten panaszkodtak el, hogy horribilis házbért fizetnek és óriási összeget költöttek a tanári diploma megszerzésére és most a miniszteri rendelet kivesszi kezükből a nehezen megszerzett kenyeret.

Bezárták a Dacia-bart.

Az aradi Dacia-bar tulajdonosai a rendelet hatása alatt, már a mai napon bezárták a bar-helyiséget, minthogy teljességgel képtelenek a horribilis táncadót viselni s így Aradváros közönsége elesett egy kedvenc szórakozó helyétől.

Csak a bőjti időre szól a tánctilalom.

Az érthetetlen rendelkezés nyomán támadt izgalom sehogyan sem akarnak lecsillapodni Aradon. Mindenki azon töpreng, vajjon mi indíthatta a belügyminisztériumot e rendelet kiadására. Sokak véleménye oda alakult ki, hogy a tánctilalmi rendelkezés — hiszen tulajdonképpen nem más — csak hiányosan érkezett le, s az valószínűleg a bőjti időszakra vonatkozhatik. De ha még így is volna, akkor is horribilis sulyos terhet zúdít a táncbelső tulajdonosainak a nyakába. Viszont vannak nagyon sokan, akik azt remélik, hogy ez a helyzet csak nagyon rövid ideig tartható fenn. Ugy magán, mint hivatalos körökben az a vélemény, hogy a rendeletet nagyon rövid időn belül visszavonja a belügyminiszter, mert ezzel az állammal óriási anyagi károkat okozott. Elsősorban ugyanis a táncmulatságok megszűnésével elesett a pénzügyminiszter a harminckét százalékos vigalmadótól, ami ilyenkor farsang alkalmával hatalmas jövedelmet jelentett. Ez a rendelet különben is tarthatatlan, mert úgy az állam, mint a polgárság érdekeit súlyosan sérti.

Sztrájkol a főváros is.

A főváros lapjai is kivétel nélkül nagy cikkekben foglalkoznak a belügyminisztérium eme fantasztikus rendeletével, amely horribilis adóval sújtja a táncot. Nagy vehemenciával támadják a rendelkezést. A bucaresti-i lapok közül egyben, hogy a rendeletet Muzicescu belügyminiszteri vezértitkár írta alá, s azt az összes rendőrprefektusoknak és vármegyei prefektusoknak megküldték. Bucuresti-i híradások szerint különben a belügyminiszter rendelete következtében a fővárosban az összes nyilvános lokálokban megszűnt a tánc, mert egyetlen lokáltulajdonos sem hajlandó fizetni az óriási tánc-adókat.

A tolvajokat letartóztatták és a bíróság elé állítják.

A postaigazgatóság a nyomozás folyamán sem a feladó, sem a címzett kilétét nem tudta megállapítani, mert az ékszerküldeményt a vánhívtal megkerülésével akarták a határon áthozni. A csomag külső borítékát, amelyen a címzés volt, természetesen eltüntették a tolvajok. Most arra számítanak, hogy valamelyik biztosító társaság fog érdeklődni az eltűnt ékszerküldemény iránt, mert valószínű, hogy a feladó, aki csempészni akart, bebiztosította az ékszereket.

— Megint elítélték Feleky Gézát. Budapestről jelentik: A Világ című lap egyik múlt évi számában Feleky Géza főszerkesztő cikket írt Zadravetz címen, amelyben Dáner Béla, Zadravetz védőjét, rosszhiszemű, zugprókatori perfidiával vádolta és hazugnak bélyegezte. Dáner pert indított Feleky ellen, aki ma állt ezért a bíróság előtt. Feleky Géza a mai tárgyaláson kérte a bíróságot, számítsák be javára akkori ingerültségét. A bíróság Felekyt 14 napi fogházra és 1000 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Adósról egy hitközségben.

Izgalom az adófizető tagok között. — Levél a szerkesztőséghez.

(Arad, február 4.) Az aradi izraelita hitközségben most folyik a hitközségi adó kivétele. Ennek ügyében ma levelet kaptunk a hitközség egyik tagjától; a levelet a maga teljes egészében az alábbiakban közöljük:

Nagy felháborodást és izalmat kelt az aradi izraelita hitközség tagjai között az, hogy évről-évre emelik a tagok hitközségi adóját. Nincsenek tekintettel a rossz gazdasági viszonyokra, a pénzhányra, szóval semmire, a mivel a realis élet körül számolniok kellene, hanem megcsinálják a költségvetést és az előirányzott kiadásokat egyszerűen kivetik a tagokra.

Ami azonban ezidén történik, az felülmúl mindent, ami az adókivételek terén eddig megesett, mert a legtöbb hitközségi tag adóját száz, sőt több százalékkal emelték fel. Aradon nem csak izraelita hitközség létezik, hanem katolikus, református, evangélikus, hogy az uralkodó vallásról ne is szóljunk s eme hitközségek vezetősége mindig számol a lehetőségkel és nem teszi szélsőséges próbára tagjainak adózóképességét. Még sohasem hallottam, hogy egy református ember sirt volna azon, hogy nem bírja a hitközségi adóterhetet. Evangélikus ember tudomásom szerint sohasem mondta, hogy a nyomasztó, terhes egyházi adók miatt kénytelen lesz más vallásra térni. De zsidó ember szájából mindezen lehet hallani ezeket a szavakat.

Az aradi izraelita hitközségnek tekintélyes ingatlan vagyona van. Azzal jól kellene gazdálkodni. Persze könnyebb követni adóba a hitközség évi szükségleteit, mint okos, józan gazdálkodással a hitközség jövedelmét szaporítani. Pedig az lenne az első és legfőbb kötelessége a hitközség vezetőségének, hogy tegye jövedelmezővé ezeket az ingatlanokat s gazdálkodjon velük úgy, mint a magánember teszi. Akkor nem lesz szükség arra, hogy hozzányuljon a hitközség tagjainak bőréhez. Egyébként pedig az igazság ez: Az izraelita hitközség, úgy mint mindenki a világon, annyit költsön, amennyije van és addig nyújtózkodjék, ameddig a takarója ér.

Egy adófizető.

Művészet.

* Az aradi színház heti műsora. Szombat: Drága kicsi buksi, operett. (C. bérlet.) Este 11 órakor nagy farsangi kabaré. Vasárnap délután 3 órakor: Cirkuszhercegnő, operett. (Mérsékelt helyárak.) Este 7 órakor: Szomorúságának éneke. dráma. (Rendes helyárak.) Este 9 órakor: Drága kicsi buksi, operett. (Bérletszűnet.) Hétfő: Drága kicsi buksi, operett. (A. bérlet.) Kedd: Román előadás. Szerda: Szomorúságának éneke. dráma. (B. bérlet.) Csütörtök: Éva, operett. (C. bérlet.) Péntek: Uraim, csak egymásután, vigjáték. (Bemutató-előadás. A. bérlet.) Szombat: Uraim, csak egymásután, vigjáték. (B. bérlet.) Este 11 órakor: Új Karinthy-darabok és farsangi kabaré új műsorral.

* Ha igazán jól akar nevetni, váltsa meg mielőbb jegyét Karinthy Frigyes február 11-i humoros estjéhez. Sándor F. könyvkereskedésében.

* Az aradi színházi iroda hírel. A szombat esti nagy farsangi kabaré eseménye lesz az aradi szezonnak. Két egyszerű Karinthy-darab kerül színre a legkiválóbb szereposztásban. Ezenkívül lesznek modern táncok, új sláger műadatok és humoros magánműsorok. — Aki jól akar mulatni, az okvetlenül nézze meg a farsangi kabarét, amely telve lesz meglepetésekkel. — Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 órakor kerül színre először mérsékelt helyárak mellett a nagy szenzáció, a Cirkuszhercegnő. Este 7 órakor játszik a nagyszerű Dymov-drámát, a Szomorúságának énekesét. Este 9 órakor pedig a most hatalmas sikerrel bemutatott Gilbert-operett, a Drága kicsi buksi van műsoron. — Uraim, csak egymásután! a címe annak a fenomenális vigjátéknak, amelynek a jövő hét péntekjén lesz a premierje.

Orosz tiltakozás a román—francia barátság ellen.

A párisi szovjet-követ nyilatkozata. — A francia kormány indokolatlannak minősítette a moszkvai jegyzéket.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) A francia—román barátsági szerződés érdekes francia—orosz diplomáciai bonyodalomra vezetett. Amikor a szerződés szövege *Dia man di* párisi román követ úján nyilvánosságra került, a párisi lapok moszkvai jelentés alapján közölték annak a tiltakozó jegyzéknek szövegét, amelyet az orosz kormány a román—francia szerződés aláírása alkalmából a francia kormányhoz intézett s amelyet annakidején a francia kormány nem közölt a nyilvánossággal. A párisi orosz nagykövetségen erre vonatkozólag ma az alábbi információkat adták a nyilvánosság számára:

— Rakovszky orosz nagykövet legutóbb Briandnál tett látogatása alkalmával nem érintette a nemrég nyilvánosságra hozott román—francia barátsági szerződés ügyét. Erre vonatkozólag a szovjetkormány véleményét a francia kormánnyal még múlt év október 2-án kelt jegyzékben közölte. Viszont a nemzetközi sajtóban a besszarábiai kérdésre vonatkozóan téves adatok jelentek meg, amelyeket helyre kell igazítani.

— A krimi háboru után 1858-ban a párisi békével vették el a nagyhatalmak Oroszor-

szágtól Besszarábiát, amelyet akkor Moldéviához csatoltak. A berlini szerződésben 1878-ban azonban ugyancsak a nagyhatalmak visszaadták Besszarábiát Oroszországnak, úgy, hogy ez alig néhány évig volt román uralom alatt. Hogy Romániát némileg kárpótolják, a Dobrudzsát ítélték neki oda. Ez volt a helyzet a világháboru befejezéséig, amikor az akkori orosz kormány csupán azt kívánta, hogy az ugynevezett önrendelkezési jog értelmében döntse el népszavazás, kié legyen Besszarábia. Ez a népszavazás nem történt meg s nem kívánhatja senki, hogy az orosz kormány olyan földdarabról mondjon le véglegesen, mely évszázadokon keresztül hozzátartozott s amelynek lakossága 50 százalékban nem román.

A szovjet-követ nyilatkozatára válaszképpen illetékes helyen leszögezték, hogy a moszkvai tiltakozás végeredményben írott betű marad csak, a francia kormány egyáltalán nem vette figyelembe, annál is inkább, mert Besszarábiának Romániához való tartozandóságát nemcsak a békeszerződések állapították meg, hanem az utabban kötött román—francia és román—olasz barátsági szerződések elvitathatatlanul és kétségbevonhatatlanul meg is erősítették.

Telefon, távirat, rádió Pesten.

A budapesti iskolákban kötelező a gyermekek fogkezelése. — Hogy működik a telefon és táviró. Vécsházmester rádiókagylóval a tülen.

(Arad, február 4.) Ha Budapesten a Váci-ucca káprázatos csillogását, pazar, előkelő korzóját, művészi izléssel rendezett kirakatait és a száguldó automobiljainak hihetetlen tömegét bámuljuk, a Calea Victoriei élni tudó, élettel telt zsongása jut eszünkbe. Ami a legjobban feltűnt a Váci-uccán, drága bundákba öltöztetett gyermekek egész tömege sétál a korzón. Általában a sétatereken, korcsolyapályákon, a ligetben a zuzmarás fák alatt, mindenütt gyermekek játszanak. A zárt levegőjű, égbenyuló paloták egészségtelen falai közül a szabadba kilidk' gyermekeiket a pesti anyák és a piros arcu csüppségek vidám kacagásától hangosak a pesti uccák. A magyar fővárosban különben is felvirágzóban van a gyermekkultusz; ez a legégszerűségebb divat, amivel és amire egy ország jövőjét lehet felépíteni. Az illetékes miniszter rendeletet adott ki, hogy minden iskolában havonta fogorvosok vizsgálják meg a gyermekeket és a tetszősebb gyermekek, ha rossz a foguk, kötelesek azt rendbehozatni, szegény gyermekeknek pedig az állam költségén orvosolják a beteg fogakat. Az ellenőrzés szigorú és a gyermekeket kizárás veszélye fenyegeti, ha pontosan nem alkalmazkodnak a fogorvos előírásához. Ez a rendelkezés az ország minden községében és városában érvényben van. Követendő példa.

Van még más is itt, amit — ha őszinték vagyunk — irigyünk Budapesttől. Ez a telefon. A magyar főváros legnagyobb részében már felszerelték az önkapcsoló telefont. Nem kell egy óráig hallózni, nincs „tűves kapcsolat”. Ha bejeleztük az egyik beszélgetést, azonnal folytathatjuk a másikat és ha „mással beszél”, nem roncsooljuk szét idegeinket, amíg reánk kerül a sor. Kezelése egyszerű; a telefonon körben tíz számjegy van és a telefonos kisasszony beavatkozása nélkül, egy pillanat alatt bekapcsoljuk a szükséges számot. Ha véletlenül mással beszél, akkor kigyulad egy lámpácska, amely addig ég, amíg az idegen beszélgetés tart. A táviratszolgálat pontosságára pedig jellemző a következő példa:

Délelőtt tizenegy órakor kértem Debrecent. Tizenegy óra után két perccel már beszéltem is és az ott elmondottakra vonatkozóan a megbeszélte távirati választ pontosan egy órakor már kézbesítették a lakásomon.

Beszéljünk még valamit a rádióról is. A rádióval megérkezésem után tíz perccel talál-

koztam először. Egy kollegámat akartam felkeresni, bementeni egy négyemeletes palota udvarába, kopogtattam a házfelügyelő ajtaján; be volt zárva. Megszólal egy hang, mögöttem:

— Tessék talán a vicéhez menni.

Kopogtatás. Belépek egy homályos szobába. Háttal áll egy férfi.

— Itt lakik kérem N. N. ur?

A vice nem mozdul. Hangosan ismétlem meg kérdésemet, mire a vice megfordul, leveleszi egyik füléről a rádió-kagylót és megkérdezte:

— Mi tetszik?

Nincs Pesten ház, ahol ne volna néhány rádió és alig van lakás rádió nélkül. Nem kell engedély, nem kell bejelentés. Ha valaki rádiót vásárol, már engedélyt is kapott és be is van jelentve. Egy apparátust előnyös részletfizetésre kap, bárki és használatáért havonta a mi pénzünk szerint száz lejt kell fizetni. A legtöbb helyen olcsó egy-lámpás készülékek vannak és halgathatjuk vele a pesti, bécsi, sőt kedvező időben távolabbi országok városait is. Pesten mindenki ismeri a rádiót és minden ember ért a kezeléséhez. Hol vagyunk mi ettől aradiak? Nagyon távol, de nagyon közel is. Csak megértés kellene, amely belátja, hogy a kulturának ez a csodálatos vívmánya, melynek neveio hatását még talán kellően értékelni sem tudjuk, ma már egyik legfontosabb élet-szükséglet. (p. g.)

— Bevezetik az esőbiztosítást Németországban. Berlinből jelentik: Németországban az elemi biztosítással foglalkozó társaságok egy érdekes új üzletágot vesznek fel rövidesen eddig folvtatott üzletágaik közé. Ez a biztosítási ág, mely voltaképpen nem új, az esőbiztosítás, mely Németországban azonban még eddig nem hódított teret. Pedig már évtizedek óta biztosítják az amerikaiak és az angolok nemcsak vetéseiket, hanem sportversenyeiket, futballmeccseiket, népiünnepélyeiket, stb. az esetleg bekövetkező eső vagy zivatar ellen. Ezzel kapcsolatban az esőbiztosító társaságok körében rendkívül érdekes terv merült fel. Nevezetesen az, hogy Európa, Amerika és Ausztrália esőbiztosításait egy pontban fogják egyesíteni. Ez a terv azonban olyan nagyszabású, hogy gyors megoldására egyelőre nem nagyon van kilátás.

Jól alszik gyermeke, ha Höfer hintőpor, krém, szappannal ápolja.

M I R E K.

Arad luteránus püspököt választ.

Az aradi luteránus egyházközség vasárnap tartja választó-közyűlését.

(Arad, február 4.) A magyar evangélikusok vezetőinek, báró Ambrózynek és Frint Lajos aradi főesperesnek Goldis László kultuszminiszterrel a magyar luteránus szuperintendencia felállítására vonatkozó tárgyalásai — mint ismeretes — azzal végződtek, hogy sürgősen meg kell választani a szuperintendens és a kerületi felügyelőt. Erről köriratban értesítették az összes magyar evangélikus egyházközségeket. A nagyfontosságú és óriási horderejű ügy sürgősségét bizonyítja az is, hogy az aradi evangélikus egyház vasárnap, február 6-án foglalkozik már ezzel a dologgal közgyűlés keretében és megejtí a szuperintendens és a főgondnok személyére.

A nagyjelentőségű közgyűlésre az aradi evangélikus egyház a következő meghívót adta ki:

„Egyházi közgyűlés. Az aradi ág. ev. egyház vasárnap, február 6-án délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgya: szavazás a szuperintendensre és a kerületi felügyelőre és az 1926. évi zárszámadások letárgyalása.”

— Milyen idő várható? A meteorológiai Intézet jelentése szerint átmenetileg kisebb lecsapódások várhatók, éjjeli fagygal, később azár az idő.

— Elena hercegnő visszatérése. Bucurestiből jelentik: Elena hercegnő kedden érkezik vissza Olaszországból.

— Aradváros átmeneti bizottságának búcsuja. Holnap délben tartja ünnepélyes keretek között utolsó záróülését Aradváros Interimár bizottsága, amely öt hónapon keresztül vezette Aradváros ügyeit. Az ülésen az új permanens bizottság tagjai is megjelennek és ünnepélyesen átveszik az ügyek vezetését az Interimár bizottságtól.

— Trancu-lasi és a bucuresti-i főpolgármesteri állás. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul mai számában megbízható forrásból szerzett értesülései alapján közli, hogy Trancu-lasi a mai délután folyamán úgy nyilatkozott, hogy hajlandó átvenni Bucuresti főpolgármesterséget, annál is inkább, mert Averescu miniszterelnök ígéretet tett neki arra vonatkozólag, hogy mint tárcanélküli miniszter, a minisztertanácsnak továbbra is tagja marad. Abban az esetben azonban — írja a lap, — ha Trancu-lasi az utolsó pillanatban mégis meggondolná magát, úgy a főpolgármesteri székre Gheorghian és Grozdean képviselőknek van a legtöbb esélyük. De szó van arról is, hogy Trancu-lasi továbbra is megmaradna miniszternek, emellett Bucuresti város ügyeit kormánybiztosi minőségben vezetné addig, amíg a kérdést valamelyes más formában meg nem oldanák.

— Elutasított aradi állampolgárok felebbezése. Igen sok aradi polgár, amidőn annak idején Aradváros vezetősége az állampolgárság elnyerése iránti kérelmét elutasította, a belügyminisztériumhoz felebbezett. A belügyminisztérium illetékes osztálya mostanában végzett egy sereg ilyen felebbezéssel s azokat rendre elutasította. A miniszteri végzések már leérkeztek a belügyminisztériumból Aradvárosra, amely azokat sorban kikézbésíti az érdekelteknek. Ugyanakkor azonban a város állampolgársági hivatala közli, hogy a belügyminisztérium döntése ellen is a temesvári táblához lehet felebbezéssel élni. A felebbezést a végzés kézhezvétele után 40 napon belül kell beadni a timisoarai táblához címezve, s ebben a kérvényben mindazokat az érveket kell felsorakoztatni, amelyek esetleg megcáfolják a belügyminisztérium elutasító végzésében felhozott indokokat. A kellő módon felszerelt kérvényeket, amelyeknek egyszersmind a felsorolt indokok bizonyítását is kell tartalmazniok, az aradi városházán kell beadni.

— Nagy tűz egy budapesti fatelepen. Budapestről jelentik: Nagy tűz pusztított ma délelőtt a magyar fővárosban. Az Aczél Károly-cég fatelepe kigyulladt. A tűzoltók erőfeszített munkájának köszönhető, hogy csak két barakk égett le és hogy délre lokalizálták a tüzet. A kár ennek dacára felbecsülhetetlenül nagy.

Bucuresti-i lapok az új sajtótörvény ellen.

A nemzeti-parasztpárt is erélyes akciót kezdett a tervezet megváltoztatása érdekében.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Érdekes propagandát fejtenek ki az új sajtótörvény ellen az utóbbi időben a fővárosi lapok. Így többek között az „Adeverul” minden kommentár nélkül leközi az alkotmányra a sajtószabadságra vonatkozó 25-ik szakaszát, amely Romániában teljes sajtószabadságot biztosít minden állampolgár számára s ezzel mintegy demonstrálni akar az új sajtótörvénytervezet szelleme ellen, amely tudvalevőleg teljesen guzsba kötné a

gondolat és vélemény sajtó útján való szabad terjesztését.

A Cudalbu-féle sajtótörvényjavaslat ellen megnyilvánult általános tiltakozás során különben most a nemzeti-parasztpárt egyik speciális bizottsága is állandó permanenciában foglalkozik az ügyvel s tegnap Ionescu ügyvéd einöklete alatt tartott ülésén Tonescu és Madgearu képviselők erélyesen tiltakoztak a tervezet alkotmányellenes volta miatt s különösen a fokozatos felelősségről szóló szakasz alkalmazását kifogásolták.

Lemondott a CFR. igazgatótanácsa

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A CFR. igazgató-tanácsának összes tagjai, Costescu Alexandru elnökkel az élükön, ma délelőtt, minden indokolás nélkül

lemondottak. Valeanu tábornok elfogadta a lemondásukat, amelyeket nyilvánvalóan a CFR. reorganizációjáról szóló törvényjavaslat idézett elő.

Anglia felmondja az orosz szerződést.

Angol kormányakció a Kinában folyó bolsevik-propaganda miatt. — Véres harcok dühnek Kinában.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A hankau angol ügyvivő jelentése a kínai külügyminiszterrel folytatott tárgyalásairól, új fordulatot teremtett. A legfontosabb kérdés az, hogy szükség esetén miképen védelmezzék meg a Sanghaiban lakó angol állampolgárok életét. Hankauban aránylag könnyű dolog volt a lakosság kilakoltatása, azonban Sanghaiban másképpen áll a helyzet. Ezt kell leszögezni, mielőtt a tárgyalásokat folytatják, mert a sanghai kérdés ma a magva a megoldandó kínai helyzetnek. A Daily Telegraph szerint valószínűleg az a hír, hogy az angol csapatokat ideiglenesen nem Sanghaiba, hanem Hong-Kongba irányították. A lap kijelenti, az angol kormánynak feltétlenül meg kell tartani azt az ígéretet, amelyet az angol kolóniának a kínai kormánnyal egyetemben tett az angol alattvalók életének és vagy-

nának védelmezése tekintetében. A Chicago Tribune Sanghaiból jelenti, hogy Szun Csuang Fang csapatai és a nacionalista haderők összeütköztek. Heves harc folyt le, amely után a marsall visszavonult, abban a reményben, hogy majd Hankaunál szivósabb ellenállást fejthet ki a nacionalista csapatokkal szemben.

Az angol sajtó nagyban tárgyalja az orosz-országgal való kereskedelmi szerződés felbontásának lehetőségét. Ez a hír napok óta tartja magát és dacára annak, hogy több lap határozottan megcáfolta ezt a szenzációs híradást, a Reuter távirati iroda hivatalosan közli, hogy az angol kormány tényleg foglalkozik azzal a gondolattal, hogy felbontsa az orosz kereskedelmi szerződést. Az elhatározás oka az, hogy bebizonyosodott, hogy a délkínai angolelles bolsevista propagandát a szovjet irányítja.

boni és Capello tábornokok ellen indított merényletpör tárgyalását.

— Az agyonlőtt haramiavezér bünlajstroma. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt napokban agyonlőtt Ogaru hírhedt banditafőnök büncselekményeinek kiderítése ügyében megindult vizsgálat során mára érdekes fordulat állott be. A rendőrség a banda több elfogott tagjának vallomása alapján letartóztatta Negulescu alexeni papot, aki a banda orgazdája volt. A banditák különben minden büncselekményüket halott vezérükre igyekeznek áthárítani. A vizsgálat erélyesen folyik a rahlóbanda teljes bünlajstromának kiderítése végett.

— Egy hónap egy revolverért. Csuka Constantin volt aradi rendőrt, aki Buna Augustin nevű társától egy revolvert lopott el, a ma megtartott főtárgyaláson az aradi törvényszék egy havi elzárásra ítélte.

— A törvívás világbajnoka Budapesten. Budapestről jelentik: Gaudin, a párisi olimpiász törvívó bajnoka táviratilag értesítette a magyar vivókat, hogy a február 16-iki akadémiai versenyre Budapestre jön.

— Tűzök Galatiban. Galatiból jelentik: Az elmúlt éjjel két hatalmas tüzeset történt Galatiban. Valamivel éjfél két óra után eddig ismeretlen okból kigyulladt a Principesa Maria-ucca 146. számú ház, mely a tűzoltók minden erőmegfeszítése dacára porráégett. A lángok átcsaptak a szomszédos asztalosműhely épületére is, amelyet azonban sikerült megmenteni. — A második tűz a hajnali órákban a Domneasca-uccában levő pénzügyi palotában ütött ki. Három szobában minden benne volt butordarab és irat a tűz martaléka lett. A vizsgálat megállapítása szerint a katasztrófát kémény-tűz idézte elő.

KARINTHY FRIGYES

humoros előadestje
február 11.

Jegy Sándor Ferenénél Arad.

Szenzációs karrier — a börtönig.

Egy zseniális kalandor páratlan bünlajstroma. — Változatos pályafutás után a vádlottak padján.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) A berlini büntetőbírószágot szenzációs bűnpör foglalkoztatja, amely telistele van tüzelve egy zseniális széllámas és csaló mozgalmas életének hallatlan kalandjaival. A mindössze 32 éves ember változatos sorsa, fölemelkedése és bukása úgy hat, mint a legérdekesebb regény, melyet azonban nem író agya, hanem maga az élet alkotott meg. Hans Heinz von Lehn karrierjének ezek a fontosabb mozzanatai: volt kikötőmunkás, kabaréigazgató, városparancsnok, nagyiparos, közben pedig autós, zsebtolvaj és utonálló. Külseje megvesztegető, megjelenése kellemes, azonfelül olyan előkelő a modora, hogy az ember sohase tudhatja, mikor hazudik és mikor mond igazat. Kétségtelenül sok tehetség, eszmétség, főként azonban hajthatatlan akarat-erő lakozik benne. Saját erejéből felküzdhetné volna magát az infláció mocsarából a rendes, nyugodalmias polgári életbe, ehelyett csak a börtön cellájában tudott kikötni.

Előkelő porosz katonatisztnak a fia s gyermekkorában igen gondos nevelésben részesült. Szülei halála után azonban nagy nyomorba jutott, úgy, hogy végül mint kikötői napszámosnak kellett száraz kenyerét megkeresnie. Erkölc elleni merénylet és egy betörés korán ellentétbe hozta a büntető hatóságokkal és csak a világháború idején sikerült ismét felszínre kerülnie, amikor a katonaságnál őrmesterségig vitte. Háborus karrierje alatt semmi jelentősebb bünt nem követett el, néhány apró szélhámoson kívül. Mint diadalmas katona pedig jól tudta értékesíteni azt a szimpátiát, amelyet különböző bekvártélyozásai alkalmával a női nem tagjai közt keltett.

Önérzetesen dicsekszik el vele, hogy az összeomlás alkalmával mint Brüsszel város katonai parancsnoka ő rendezte a német csapatok visszavonulását. Ezt ő hazafias érdemnek mondja. A hatóságok azonban kiderítették, hogy ekkor szerezte meg üzemi tőkéjének alapját, amely a fegyverszünet megkötése után megkönyvitte neki, hogy felismervén a konjunktúra helyes irányát, első üzleteit lebonyolíthassa.

Mint egy berlini játékbank vállalkozója kezdte meg működését. Nemzetközi társaság látogatott el oda és Lehn értette a módját, hogy a vendégeket is, a klub pénztárát is megkoppassa. — Ezután a Schwartz Katze és a Rakete-kabarék gazdasági igazgatója lett, majd élelmiszerszállító és mindenféle nagy hasznothajtó konjunkturalis üzlet közvetítője, sőt személyes lebonyolítója. Ezenkívül nagyszerű összeköttetéseket szerzett, végül pedig mint egy régi, előkelő feudális kaszinó igazgatója futott révbé. A kaszinó vezetősége elfelejtett érdeklődni az előkelő és elegáns gavalér multja iránt. Úgyes alkalmazkodóképessége mellett azonban szokásos balszerencséje sem hagyta el. Valami véletlen folytán rájöttek, hogy az igazgató ur büntetett előéletű. Nem várta meg, míg elcsapják, maga repült ki a kényelmes, jó puha fészekből.

Most már megkísérelte, hogy önállósítsa magát. Fényes eszmék, szabadalmak és technikai találmányok megvalósításán dolgozott. Közben pedig hol napokat, sőt heteket végigkoptat családjával együtt, hol meg a legelső szállodákban érkezett, hogy ott az ügyfelekkel tárgyaljon. Végül rámosolygott a szerencse egy amerikai nagynéni személyében, aki huszonöt ezer arany márkát hagyott rá. Ezt a jelentős összeget azonban Lehn olyan üzletekbe fektette, amelynek csak a költsége a dupláját emésztette fel. Hamis bukás, hűtlen kezelés és néhány régebbi kisebb csalás miatt letartóztatták akkor, amikor már szerzett újabb balekokat és azoknak tőkéjét akarta a kétes üzletbe befektetni. Szerencsétlenségére éppen ez időben találkozott egy hölgyismerőseivel, akivel azelőtt üzleti összeköttetésben állott s aki az üzleti tárgyalás során pásztorórárt ajándékozott neki, amelynek a nagyiparos és gavalér azzal, hálált meg, hogy azon melegében kilopta a szerelmes üzlettársnő kezításkájából néhány ezer arany márkát. A becsapott hitelezőkön kívül most ez a nő is feljelentést tett ellene. A börtönből azonban egy körmoniónt fiskális segítségével mégis kikerült. Szabadulása

után kiszökött Párisba, ahol egy ideig csak megvolt, de azután erőt vett rajta a honvágy. Mikor azt hitte, hogy berlini kellemetlen ügyeit már behorította a feledés fátyola, Lehmann dr. néven megjelent Hamburgban, ahol nagyuri életet élt. Részesedést vállalt itt a Transmartina nevű nagyarányuan szervezett autó-vállalatban, amelynek üzleti tevé-

kénysege abból állott, hogy egész Németországban összevásárolta az autókat — persze váltók ellenében, s a kocnikon rögtön potom áron tudott — persze készpénzen. — Hans Heinz von Lehn ügyvezető igazgatója lett ennek a mesésen jövedelmező vállalatnak, melynek fő üzleti ága az autók megkaparitása volt.

Végül is az egész Transmarina autótársaság igazgatósága, ügyvezető igazgatójával egyetemben lakat alá került. A többi büntárs jelentéktelen ember, akik fölött toronymagasságra kiemelkedik a zseniális igazgató nagyvonalu alakja.

Ki lesz Diamandi utóda?

Erős harcok a diplomata-változások körül.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A diplomáciai szolgálatban kívánt változások kérdése körül a kormányt támogató pártokban egyes személyeket illetőleg meg lehetőszen élénk ellentétek merültek fel s különösen a liberálisok részéről nyilvánult meg ellentétes állásfoglalás a kormány terveivel szemben, amennyiben Averescu kormányelnök és Mitilneu külügyminiszter Diamandi

helyébe Ghica herceget kívánják megbízni a párisi román követség vezetésével, viszont Berlinbe Negulescu neveznék ki. Ez ellen a legelőkelőbb Bratianu Vintila és Duca tiltakoznak s az eddigi román külpolitika teljes összeroppanását jósolják be Ghica herceg és Neculescu megbízatása esetére. A kormány-mindazonáltal véglegesen elhatározta, hogy álláspontját a tiltakozás dacára is érvényre fogja juttatni minden körülmények között.

Stern Gyula visszaérkezett Aradra.

A szerencsétlenül járt vezérigazgató elmondja balesetének lefolyását. — Látogatás a Lomási vezérigazgatójának betegágyánál.

(Arad, február 4.) Ma délután a bucaresti-i gyorsvonattal hazatért Aradra Stern Gyula, a Lomási Erdőipar r.-t. vezérigazgatója, akinek a fővárosban történt sajnálatos szerencsétlenségéről részletes híreket adtunk. A vezérigazgató, akinek balesete nagy részvétet keltett az egész városban, ma este fogadta munkatársunkat és kedves, közvetlen modorában, már csak mint kellemetlen emléket kezelve a dolgot, beszélt el balesetének történetét. A vezérigazgató betegágya mellett ül, Vadász igazgató és felesége, az ágy lábánál Stern Gyuláné áll és úgy hallgatjuk, amint Stern Gyula fektéből kissé felemelkedve, a párnákra dőlve, beszélni kezd:

— Szombaton reggel fél kilenc órakor hárman felmentünk dr. Fildermann ügyvédnek a Strada Sfintiloron lévő irodájába, ahol különböző üzleti ügyekre vágó jogi kérdést vitattunk meg. Fél 11 lehetett, amikor az ügyvéd irodájából távoztunk. Az irodából lépcső vezet le és amikor a második lépcsőre léptem, egyszer csak éreztem, hogy kicsuszik alólam a talaj, a harmadik lépcsőre már egyensúlyomat veszítve estem, jobb lábam bokájában éles fájdalmakat éreztem... és a szerencsétlenség megtörtént. Bokatorést szenvedtem. Nem tudtam lábamra állni, társaim tehát azonnal a mentőkért telefonáltak, akik beszállítottak az Erzsébet-szanatóriumba.

— Itt csakhamar a híres Djuvara tanár, a király orvosa vett gondjaiba.

Lelekesen beszél a vezérigazgató a híres professzorral.

— Kérem — mondja — fenomenális ember ez a Djuvara. A műtőbe vitetett, megvizsgálta az ideglenes kötést, levette, aztán óvatosan megtapogatta bokámat. Meg is kérdezte mindig: fáj-e. Felgeltem neki és egyszerre csak egy erős nyomást éreztem a lábamon, utána olyan fájdalmat, hogy elszedültem bele.

— Rendben van — mosolygott Djuvara tanár — és vittek vissza szobámba. A bokám helyre volt téve.

— Másnap megint bevitték az operációs terembe, de akkor már ideges voltam egy kicsit. Djuvara ugyanugy tett, mint előtte való nap.

„Gato” — mondotta utána és vittek vissza. Rendben voltam, most már a gyógyulás következett. Sérüléséről különben Röntgen-felvételeket is készítettek.

Ezzel a vezérigazgató elvett a képeket és az éjjeli szekrényen álló villanylámpa elé tartva, matogatta a felvételeket. Mindnyájan kíváncsian hajoltunk oda és tisztán ki lehetett venni a felvételeken a törés és a csontrepedés helyét.

— És hogy indult utnak vezérigazgató ur? — kérdeztem.

— Vasárnap leírt a feleségem (itt hálás

pillantást vetett a vezérigazgató a mellette álló feleségére) és az orvosok pár napi fekvés után megengedték, hogy utra keljek. Tegnap este a mentők kiszállítottak az állomásra és hálókocsban tettem meg az utat hazáig. Az uton jól éreztem magam, itt meg az állomáson vártak a mentők, akik hazaszállítottak lakásomra. A lábam gipszben van és 10 napig kell így fektüdnöm. Azután majd egy aradi orvos fog tovább kezelni. Hogy meddig maradok ágyban: nem tudom, de Djuvara tanár azt mondta, hogy 40 napon belül járnom kell. Neki pedig biztosan igaza van.

— Baleset ellen be volt biztosítva vezérigazgató ur? — kérdeztem.

— Erről Vadász igazgató ur informálhatja.

Vadász igazgató elmondotta, hogy Stern Gyula 2 millióra van biztosítva baleset ellen a Diciánát és az a helyzet, hogyha a baleset következtében — ne adj isten — bizonyos rokkantsági állna be, ennek százalékos arányában válna esedékessé a biztosítási összeg.

— Már csak azt mondom — vágott közbe Stern Gyula nevetve — nekem inkább ne fizessen egy banit se a biztosító.

Mosolyogva biztosítottuk, hogy úgy is lesz, hisz a legjobb uton van a teljes gyógyulás felé.

— Köszönöm az aradiak részvétét — mondta bucsuzásul Stern Gyula. — Nagyon jól esett.

— Mihamarabbi teljes gyógyulást, vezérigazgató ur.

— Köszönöm. Reméljük meg lesz.

Kéziogás. Bucsuzás. A Str. Alexandri (Salacz-uccai) ház kapuja nesztelenül zárul. Pár pillanat múlva az esti lámpák gyér fénye világította előttem az utat. (f. e.)

— Román—orosz tárgyalások. Chisinauból jelentik: A chisinaui sziguranca a mai napon kezdődtek meg a román—orosz delegátusok tanácskozásai, akik a határmenti biztonsági kérdésekben folytattak megbeszéléseket. A tanácskozáson román részről Petrescu tábornok, Husarescu sziguranca vezérfelügyelő, Ionescu-Darzeu táblai elnök, orosz részről Demodov ezredes, Bakaliev vizsgálóbíró és Orostroff rendőrigazgató vesznek részt. A tanácskozáson a határmenti bandabörtörések ügye is szóba kerül, a dolgok kivizsgálását azonban csak későbbi időpontban kezdik meg. Hír szerint rövidesen a román—orosz vegyes bizottság is megkezdte tanácskozásait, amelyen Romániát Vasliu csendőrkapitány, Cherculescu kapitány és Mihailescu, az orhei sziguranca főnöke fogják képviselni.

— Az Erdélyi Rendőr és Védő Kutyászok Egyesülete értesíti a tagokat és érdeklődőket, hogy a klub hivatalos trénera, Gyarmathy Géza visszaérkezett és új rendőrkutya tanfolyamot nyit február hó 15-én. Érdeklődni a Lovasberényi-vendéglőben, a klubhelyiségben lehet. Elnökség.

— Elkészült a világ legnagyobb villamos mozdonya. Magdeburgból jelentik: A magdeburg-lipcei vonalon ma próbálták ki a német államvasutak legújabb villamos gyorslokomotívát. A villamos lokomotív 2400 lóerővel rendelkezik és hét súlyos gyorsvonati kocsi kapcsolása mellett játszva ér el 120 kilométer órassebességet. Ez a villamos-mozdony a világ eddig legnagyobb villamos lokomotívja.

— Az aradi Meteor kerékpár-egyesület ma este 8 órai kezdettel tartja családi ismerkedési társasvacsoráját a Fehér Kereszt Gyémánt-teremben, amelyre t. tagjait ezuton is meghívja. Vendégeket szívesen látunk. Étkezés étlap szerint.

— Tavaszi divatlapok teljes sorozata megérkezett. Nánényi, Weitzer-ucca.

— Deutsch álarcos-bálja február 19-én.

Aradi igazgató előadása Bucurestiben

Babescu Viktor nagyszabású propagandája a tanítófilmi érdekében.

(Arad, február 4.) Érdekes előadást tart Bucurestiben a jövő hetekben Babescu Viktor, az aradi Iosif Vulcan állami középiskola igazgatója. Babescu ugyanis bemutatja Románia egyetlen kulturális gyárának: az aradi Filmul Didacticnak grandiozus filmjeit s a bemutatást Petrovici I. közoktatásügyi miniszter védnöksége alatt az állami és tudományos élet, a hadvezetés, a főváros iskolai, irodalmi és művészi köreinek jelenlétében „A kinematográfia a modern közoktatásban” című előadásával kíséri. A filmek bemutatása s az előadás Bucurestiben a közoktatásügyi minisztérium palotájában lesz február hó 16-án délután 5 órakor és az előadásra eddig Petrovici közoktatásügyi-, Goldis László kultusz-, Goga Octavian belügy-, Lupas János egészségügy-, Trancu-Iasi munkaügyi miniszterek ígérték meg megjelenésüket.

Ez alkalommal Babescu Viktor igazgató a közoktatásügyi miniszternek, valamint a minisztertanácsnak és a tudományos élet vezetőinek átadja a Filmul Didactic több nyomtatott oldalt kitevő emlékiratát, amelyben a filmoktatási rendszernek az egész országra terjedő bevezetését kéri számos tudományos, művészi, szervezési javaslattal egyetemben. Résztvesz Babescu Viktor előadásán Bertók József, az aradi Filmul Didactic technikai vezetője is, a jeles operatőr, akinek nemzetközi relációkban is elismert neve van. A filmeket mind ő készítette és az ő vetítésével kerülnek ezek Bucurestiben bemutatásra. — Ezenkívül résztvesz Steiner Elemér is az előadáson, aki Bertókkal együtt a Filmul Didactic filmjeinek terjesztéséről fog tárgyalni az országos filmközponttal.

A legnagyobb elismerés hangján kell adózni Babescu Viktor igazgatónak, aki agilis munkásságával sok esetben nagy szolgálatokat tett Aradváros kulturális életének és most a filmművészet terén szerez majd nagy érdemeket és egyben Arad kulturális fejlődésének ügyét is jelentős mértékben szolgálja.

AZ ARADI
Apolloban és Urániában
vasárnap délelőtt
11 órakor
 5., 10. — és 15. — lejes helyárral
NAGY MATINE

Pijátszom a táncrendeletemet.

Ezentul nappal rendezzük a táncmulatságokat. — Hajnaltól alkonyatig ingyen lehet táncolni a lokálokban. — Nincs baj hölgyeim és uraim!

En már régen beláttam, hogy a modern ember életrendje egészségtelen és csöppet sincs praktikus módszer szerint beosztva. Régen hirdetem, hogy az éjszakák arra valók, hogy annak jótékony sötétjében békésen aludjanak az emberek és ha leszál az est, üljük körül a családi tűzhelyeket és játszunk durákat unokáinkkal, mielőtt nyugalomra térünk. Eddig azonban nem tudtam érvényesíteni fennen hangoztatott elveimet. Nem, a kortársak nem tudtak megérteni. Este, ha kigyulladtak az elektromos fények, mindenki menekült hazulról, bárókban, kávéházakban, báltermekben húzódtak meg és nehéz testi munkát végezve, (sharmynek, charlestonnak hívják az ilyesmit) virrasztottak reggelig.

Most aztán végre találtam egy megértő lelket a belügyminiszter ur öccsellenciája szeméjében, aki épen ma adott ki egy rendeletet, amellyel lehetetlenné teszi az eddig szokásban volt táncmulatságokat és egy szigorú geizussal vet véget az esti táncnak és az éjszakai életnek. Most az én időm következik. Hölgyeim és uraim feje a fejjel, csak semmi elcsontyolódás! Nem kell busulni a penderen, mert szerencsére itt vagyok én a megváltó ötlettel, amit régen hangoztatok. De barátaim eddig boldognak tartottak emiatt. Kérem, tessék csak idefigyelni, milyen egyszerű a megoldás: Ezennel tisztelettel bejelentem, hogy folyó hó 6-án, vasárnap jótékony célú táncmulatságokat rendezek a meg nem értett re-

formátorok javára a Fehér Kereszt összes termében. A bál mindössze amyiban fog különbözni a farsang többi mulatságaitól, hogy reggel hat órakor kezdődik és délután 4 órakor ér majd véget... Ilyenkor nincs baj a taxákkal, nem kell órabért fizetni, sőt még a villanyt is megspórolhatjuk. Ezentul kivilágos kivirradttól a késő alkonyi órákig tartanak majd a táncmulatságok és nem reggel hatig, amikor minden ember „fatig”. Délután 4 órakor pedig kihörpintik boraikat és hazamennek a legények — korhelylevest reggelizni, vagy éjjelienét adni a babájuknak. Azután vigan ahátanak hajnali 4 óráig, mert toilletet kell csinálni a „rendeletkigondoló aggastyánok menhelyének” javára rendezendő bálra, amely hétfőn, f. hó 7-én reggel 6 órakor kezdődik a Központi-szállás összes termében.

Hölygyek meg hölgyeim és uraim, hogy csak eleinte hangzik ez furcsán, később megszokjuk, mint a kenyéregyvet. Hiszen csak arról van szó, hogy ne éjszakázzunk olyan sokat, mert az árt az egészségnek és nem használ a pénztárcának. A miniszter ur konszolidálni akarja az államkasszát és az erkölcsöket. Hogy az állampénztár ráfizet erre az új táncrendszerre, az bizonyos, de hogy önök hölgyeim és uraim megkonszolidulnak-e, azt még köve sem hiszem. Mert ezentul nem éjjelután fogunk az asztal tebején táncolni — hanem fényes délben. Éjjel pedig alszunk. Ennyi az egész. A nappali táncmulatságokhoz szíves pártfogást kér

G. S.
bárendező.

Véglegesen megállapították az új lakástörvényt.

A parlamenti bizottság elfogadta a javaslatot, amely a békeárak 19-30-szorosára emeli a béreket. — Cudalbu igazságügyminiszter nyilatkozata.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Cudalbu igazságügyminiszter elnökelete alatt tegnap megtartotta első ülését az a parlamenti bizottság, amelynek feladata, hogy a lakbértörvény tervezetét tanulmányozza és végleges szövegét a parlament elé terjessze. A bizottság tagjai, Murgasanu, Ionescu, Darvari, Grozdea, Budeanu képviselők.

Hosszabb vita után a bizottság olyan elvekben állapodott meg, amelyeknek célja, hogy a normális állapothoz, a szabad lakásforgalomhoz való visszatérést erőltesse. Ez elv alól csak az állami, megyei és községi tisztviselőket vették ki. Utóbbi kategória lakbérszerződéseit két évvel meghosszabbítja a törvény. Lakbérüket pedig felemeli az 1916. (1914.) évi lakbér tizenkilencszeresére. A többi bérlők, akik nem közhivatalnokok, csak akkor részesülnek a meghosszabbítás kedvezményében, ha jövedelmük nem haladja meg az évi 500.000 lejt. Ha meghaladja, szerződésük lejártnak tekintendő és kilakoltathatók.

Az 500.000 lej jövedelmet nem élvező bérlők részesülnek a meghosszabbítás kedvezmé-

nyében, de lakbérük — jövedelmük arányában — az 1916. évi lakbérnek 20-30-szorosára emelhető.

Az a háztulajdonos, aki bérelt lakásban lakik és eddig nem költözhetett be házába, kilakoltathatja lakóját, ha az nem közhivatalnok. Közhivatalnok-háztulajdonosok, kik ebbe a kategóriába tartoznak, kilakoltathatják lakójukat, mégha az közhivatalnok is. A kilakoltatás alá kerülő összes kategóriájú bérlők hat hónap alatt kötelesek elhagyni lakásukat.

Az eljárás rendkívül egyszerű és gyors lesz a lakásügyekben. Cudalbu miniszter kijelentette, hogy a törvény e rendelkezéseivel ragaszkodik és ezek már nem módosíthatók.

Az esti órákban táviratozza bucuresti-i tudósítónk: A Politica című lap jelentése szerint, a parlament lakbérleti bizottsága, Cudalbu törvényjavaslata ellen foglalt állást és nem járult hozzá az azonnali szabad lakásforgalom elvéhez és a lakbérleti kvóta leszállítását kívánta. A lapok szerint az igazságügyminiszter intranzingensen ragaszkodik eredeti javaslatához.

Kettős mandátumok Magyarországon.

Megtörténtek a döntések. — Az új képviselőjelöltek.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A magyarországi kettős mandátumok ügyében már többé-kevésbé megtörténtek a döntések. Beavatott helyről származó budapesti értesülés szerint Bethlen István gróf miniszterelnök a debreceni mandátumot tartja meg, a szécsényi kerületben tehát Krudy Ferenc volt bajai főispán a jelölt. Klébelberg Kunó gróf kultuszminiszter szegedi mandátumát tartja meg, Bud János pénzügyminiszter pedig Békéscsaba képviselője marad. A rétsági kerületben Zsitvay Tibor képviselőházi elnök lép fel, Mayer János miniszter Hódmezővásárhelyt tartja meg és lemond a kápolnai kerületéről. Hermann Miksa kereskedelmi miniszter a soproni mandátum mellett marad, a sajtószentpéteri kerületben az egységspárt jelöltje Desseffy

Aurél. Kállay Tibor Nagykanizsát tartja meg s így a budapesti listán F e j é r Ottót hívják be helyébe. Erdélyi Aladár a ceglédi mandátum mellett marad, Pakson Z l i n s z k y István volt képviselő a kormányjelölt. V a s s József Szombathely képviselője marad, Veszprémben D r e h r Imre államtitkár, Gyöngyösön H ó d o s s y Gedeon, Zalaszentgróton S c h n e l l e r Jenő apátplébános a kormányjelöltek. A kettős mandátumok tulajdonosai Bethlen miniszterelnök kívánságára a holnapi ülésen be is adják lemondásukat. A már eddig megtörtént bejelentések szerint Ernusz Sándor lemondása folytán helyébe Csilléry András, Pakóts József helyébe Gál Jenő lépett. Ugron Gábor mandátumát D é s y Géza kapta, a szociáldemokratapárt pedig Peidl Gyula, Györki Imre s Propper Sándor helyébe Kéthly Annát, Várnai Danielt és Rothenstein Mórt hívta be a magyar országgyűlésbe.

Megalakul

a magyar Acsev. részvénytársaság

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Holnap délelőtt alakul meg Budapesten az ACSEV. magyarországi vonalaira szóló új részvénytársaság, amely a vasut magyarországi vonalait veszi át, a román állammal kötött szerződés értelmében. Ez a szerződés ugyanis kimondja, hogy a magyar vonalak részére külön részvénytársaság alakítandó. Az új részvénytársaság részvényei 50 pengő névértékűek lesznek és minden régi Acsev. magánrészvényes díjtalanul kap egy ilyen pengő részvényt is.

Katonai lázadás Portugáliában

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Portugáliában újabb katonai forradalom tört ki. Az Oportóban állomásozó ezredek egyrésze ma reggel fellázadt a kormány ellen. A kormány azonnal kihirdette az ostromállapotot az egész országban. A kormányhű csapatokat mozgósították. A felkelők elfogták a Portóban tartózkodó közoktatásiügyi minisztert. A felkelők néhány nappal ezelőtt ultimátumot intéztek a kormányhoz, amelyben követelték azonnali lemondását és helyette egy katonai, köztársasági és alkotmányos jellegű kabinet megalakítását. Holnapra kétezer diák akart tüntetést rendezni, hogy a kormány iránti ragaszkodásukat demonstrálják. Bizonyára azért rendezték meg a lázadást, hogy megakadályozzák a tüntetést. Kormánykörökben bizakodóan ítélik meg a helyzetet és meg vannak arról győződve, hogy a lázadást hamarosan leverik.

Az esti jelentések szerint a kormány csapatai Sera Pislárnál egyesültek és még ma éjjel megtámadják a lázadókat. A kormány közölte a sajtóval, hogy az ország déli része hű maradt. A kabinet ma délután összeült, hogy a helyzetet és a további teendőket megbeszélje. A hadügyminiszter Oportóból körülbelül 30 kilométernyire ütötte fel a hadiszállást és innen fogja irányítani az Oportó elleni támadást. Lisszabonban az üzleteket korán bezárták és a közlekedési járművek este 9 órakor beszüntették a forgalmat.

Rádió-műsor.

Szombat, február 5. Wien—Graz: 19.45. Operett-előadás, utána jazz-band. — Pozsony: 18. Az ukrán színház előadása. — 22.30. Kávéházi zene. — Zágráb: 19.15. Operaelőadás. — Milano: 20.45. Operaelőadás. — 22.45. Jazz-band. — Breslau: 20. Operettelőadás. — 22.15. Táncczene. — Prága: 16.30. Hangverseny. — 19. Operettelőadás. — London: 22.30. Tarka est. — 23.30. Táncczene. — Leipzig: 22.15. Táncczene. — Stuttgart: 20. Kamarazeneest. — 22.30. Táncczene. — Frankfurt a. M.: 21.15. Énkari hangverseny. — 22.15. Új hagedzene, utána táncczene. — München: 19.45. Konrad Dreher-est. 22.30. Táncczene. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 17.02. Erkel Ferenc-est. — 18.20. Ifjúsági előadás. — 18.45. Keszely János előadása zenekísérettel. — 19.30. Gazdasági előadás. — 20.15. A drezdai vonósnégyes hangversenye, utána cigányzene. 23.30. Jazz-band.

RÁDIO

(Legrégibb és legmegbízhatóbb szaküzlet.)

Készülékek, accumulatorok, alkatrészek

stb. amatőrök részére eredeti gyári áron. Tervrajzok, utasítások, szerelések. Viszontelárusítónak árengedmény. Szakszerű felvilágosítást ad:

Kecskeméti Sándor

látszerész és elektrotechnikai telepe Timiscara, Új cím: Welas-palota 2. Llyuddal szemben, Belváros. Rádió engedélyek gyors beszerzése.

Megkötik a magyar—orosz szerződést.

Gratz Gusztáv lesz a moszkvai magyar követ.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A Budapesten megjelenő „Magyarság” mai száma jó forrásra hivatkozva azt írja, hogy a magyar külügyminisztérium és a szovjet-kormány közötti gazdasági tárgyalások befejezéshez közelednek.

A „Magyarság” szerint néhány nap előtt Valkó külügyminiszternél konferencia volt, amelyen résztvettek Villányi báró bucaresti-i követ, Hóry András római követ és Gratz Gusztáv volt külügyminiszter. Ezen a

tanácskozáson vitatták meg a magyar—orosz szerződés ügyét, melyet legközelebb a magyar parlament elé terjesztenek. A magyar kormány Gratz Gusztávot fogja kinevezni moszkvai követté.

A „Magyarság” értesüléseivel szemben Gratz Gusztáv a budapesti sajtó képviselői előtt megcáfolta az orosz—magyar közeledésről elterjedt híreket. Kijelentette, hogy az orosz—magyar szerződésről szóló tudósítások teljesen alaptalanok és szó sincs arról, hogy ő moszkvai követ legyen.

Manoilescu Bucurestibe érkezett.

Nyilatkozott római utjának eredményeiről.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Manoilescu pénzügyi államtitkár tegnap este az Orient expresszel a fővárosba érkezett. Az államtitkár az állomáson várakozó újságíróknak kijelentette, hogy Olaszországban folytatott tárgyalásai nagyon előrehaladtak. Mussolinivel és az olasz pénzügyminiszterrel való római találkozója meglegedésre adnak okot. A román delegáció érintkezésbe lépett az olasz kiküldöttekkel, majd megkezdődött a programszerű munka, amely február végén befejeződik. Ma-

noilescu erre az időpontra ismét Rómába utazik a szerződés perfektuálása végett. Addig a kormány megismeri Olaszország kívánságait és megállapítja a megkötendő egyezmény általános irányelveit. A kormány szükségesnek tartja a legnagyobb kedvezmény elvének megvalósítását, jó tarifaprogram kidolgozásával és a többi államokkal kötött szerződések összeegyeztetésével. Egy újságíróknak arra a kérdésére, hogy mi van a besszarábiai egyezmény ratifikálásával, Manoilescu kijelentette, hogy a római tárgyalások során e téren elért eredmények is kedvezőek.

Megszüntetik a kisvasutat Aradon.

A gépüzemek igazgatósága az összes kisvasuti alkalmazottaknak felmondott.

(Arad, február 4.) A közlekedésiügyi nyilvános pályázat előkészítő munkálatai után az aradvárosi gépüzemek vezetősége most már a kisvasut megszüntetésén gondolkozik. Miután az illetékesek valószínűnek tartják, hogy a pályázat kiírásával előreláthatólag rövidesen megoldódik Arad modern közlekedésének problémája is, amelynek közvetlen folyamánya az lesz, hogy a kisvasut már esetleg ez év nyarán beszüntetheti működését, a gépüzemek igazgatósága már most felmondott az összes kisvasuti alkalmazottaknak. A ma kikébsített felmondó levelekben a gépüzemigazgatóság jelölre figyelmezteti a nyugdíjra jogosult

alkalmazottakat, hogy adják be idejében kérvényüket a nyugdíjaztatásuk iránt, egyben az igazgatóság felhívja őket arra is, hogy a felmondás lejártáig, május 1-ig, lehetőség szerint igyekezzenek más elhelyezkedést keresni. A város vezetősége — a felmondással egyidőben — elhatározta, hogy igyekezni fog azokat az alkalmazottakat, akikért enköicsi garanciát vállalhat, a pályázat győzteseként koncesszionált forgalmi vállalatnál elhelyezni, azonban erre vonatkozólag most természetesen még semmiféle kötelezettséget nem vállalhat. Amint a tanács elfogadja a közlekedési pályázati tervezetet s kiírja a nyilvános pályázatot, megkezdődik az aradi kisvasut likvidálása is.

Rigó Jancsi Newyorkban haldoklik.

A hercegnőt szöktető magyar cigányprimás a halállal vívódik egy kórházi ágyon
Egyetlen kívánsága: hazájába szeretne visszatérni.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Newyorki jelentés szerint a newyorki French Hospital egyik szobájában haldoklik Rigó Jancsi, a világhírű magyar cigányprimás, aki nem annyira cigányművésztévé szerzett világnevet, mint inkább azzal, hogy férfias szépségével gazdag és előkelő hölgyeket büvölt el s a legszenzációsabb házasságot kötötte mindazok között a cigányok között, akik a cigánymuzsika exotikus művésztével és a cigányférfi keleties varázsával valaha is nőt hódítottak. 1895-ben világszenzáció volt az a hír, hogy a magyar cigányprimás annyira elbűvölte Brüsszelnek nemcsak leggazdagabb, de legszebb asszonyát is, Charima-Chimay herceg feleségét, Ward Klárát, hogy a tündöklő szépségű asszony elszökött urától Rigó Jancsival és miután sikerült gyorsan elintézni a válást, felesége is lett ennek a pákozdi cigányfiúnak, aki nem is volt jelentősebb művésze a cigánymuzsikának, ellenben írni-olvasni még akkor sem tanult meg, amikor már a világ egyik legszebb, legelőkelőbb és leggazdagabb asszonyának volt a férje.

Chimay-Cariman herceg Bolgium egyik legidősebb és legelőkelőbb családjának volt sarjadéka, az angol és dán királyi családokkal tartott rokonságot, felesége pedig, akit Rigó Jancsi elszöktetett, a detroiti híres Ward-családnak, Amerika egyik leggazdagabb gyáros családjának volt a leánya. Rigó Jancsi akkor feleségével Budapestre jött, ahol nagy fogadták, mint egy fejedelmet. Sokezer ember

vonult ki eléje a vasuti állomáshoz és szállodája előtt rendörkordonnak kellett visszaszorítani azt a kíváncsi tömeget, amelyik látni akarta a magyar cigánygyereket szépséges hercegnőjével. Rigó Jancsi két marékla szorta akkor a hercegnő pénzét, megvendégelte Budapest összes cigánybandáit és ellátogatott édesanyjához, az öreg cigányasszonyhoz is Pákozdra, Fehérmegyébe. Hogy ezenközben itthonmaradt feleségéről, akitől elvált és gyermekeiről nem gondoskodott e nagy pénzpozsekolás közepette, azon sem lepődött meg senki: így szokás ez cigányéknál.

A hercegnő nemsokára kiábrándult az ő Jancsijából, elvált tőle, furcsábbnál-furcsább szerelmi kalandjai sokáig és sokszor foglalkoztatták a világlapokat, Rigó Jancsi pedig muzsikálgatott tovább, járta a külföldi nagy városokat, sok jeles asszonykalandja akadt ezután is, meg is nősült megint, míg végre a háboru előtt Amerikába vetődött. Most került tudógyulladással és asztmával a newyorki kórházba. Ez ismét híres emberré tette, isnét riporterek özönlik el ágyát, a newyorki lapok interjút közölnek tőle, annyira divatba hozta a betegség szomorú alkalmát, hogy valósággal óvintézkedéseket és drákói szabályokat kellett életbeléptetni a kórházban, mert ismét ellepi a hercegnő-szöktető, hatvan éves, öreg és szomorú cigány betegágyát Newyork bámész, kíváncsi közönsége. A szegény cigány pedig nem tud egyebet nyilatkozni, csak annyit, hogy szeretne még egyszer Budapestre kerülni és szeretne élni, élni ha öregeen, ha összetörtten is, csak élni.

Jön! RUDOLPHO VALENTINOVAL a főszerepben COBRA az ASSZONYOK VARÁZSA ALATT.

Jön!

KÖZGAZDASÁG.

Eikészült az új tőzsdetörvény tervezete.

Minden jelentősebb város kaphat tőzsdét. — Megengedik a határidő üzleteket.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az ipari és kereskedelmi minisztérium még az elmúlt év folyamán bizottságot delegált a tőzsdetörvény tervezésének kidolgozására. A kiküldött bizottság több mint negyven ülésben tárgyalta a kérdést s mint Bucurestiből jelentik, a javaslat ma már részleteiben is készen áll; úgy, hogy még e hó folyamán a parlament elé terjeszthető lesz.

A törvénytervezet a legmodernebb alapon épült fel, külföldi példák figyelembe vételével. Érdekes, hogy a tőzsdék számát s székhelyét nem határozza meg a javaslat, hanem kimondja, hogy az illetékes kereskedelmi és iparkamarák véleménye alapján bármely fontosabb kereskedelmi gócpontban állítható fel

tőzsde. Az engedélyt királyi dekrétum adja meg.

Megszorítást tartalmaz azonban a tervezet az értéktőzsdék tekintetében, elvként állítva fel, hogy ezek csak a legfontosabb helyeken működhetnek, hol a tőzsdészerű értékek forgalma igen élénk. Az új törvény megengedi a határidő üzleteket, megállapítja a hivatásos ügynökök számát, ügykörét és kvalifikációját s végül a tőzsdebírók eljárás szabályzatát.

Az új tőzsdetörvény ismét aktualitást kölcsönöz a vámszabadraktári akciónak, mint-hogy e két intézmény egymással szerves kapcsolatban áll. Egyik a másik nélkül alig existálhatna.

Zürichben 2.85, Párisban 14 a lej.

Zürichben utótőzsdén 2.90 a lej.

Helyi valutaárak. (Február hó 4.)
Kifizetések: Berlin 43.10, Amsterdam 72.60, Newyork 180.75, London 880, Páris 7.20, Milánó 7.81, Prága 5.38, Budapest 31.75, Zágráb 3.20, Bécs 25.55, Zürich 34.90. — Ára: Márka 43, dollár 180, angol font —, francia frank 7, olasz-lira 7.80, cseh korona 5.30, pengő 31.70, dinár 3.20, osztrák schilling 25.50, svájci frank 34.90. — Pénz: Márka 41, dollár 178, angol font —, francia frank 6, olasz-lira 7, cseh korona 5, pengő 31, dinár 3, osztrák schilling 25, svájci frank 34. — Irányzat: lamyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 4.)
Berlin 123.22.50, Amsterdam 207.90, Newyork 520, London 2522.12.50, Páris 20.46.50, Milánó 22.25, Prága 15.39.50, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 2.85, Varsó 57.50, Bécs 73.30.

Zürichi tőzsdezárlet. (Február hó 4.)
Berlin 123.22.50, Amsterdam 207.90, Newyork 520, London 2522, Páris 20.45, Milánó 22.22.50, Prága 15.40, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 2.85, Varsó 57.50, Bécs 73.30.

Bucuresti-i tőzsdezárlet. (Február hó 4.)
Devizák: Páris 7.15, Berlin 43, London 872, Newyork 180, Milánó 7.77, Zürich 34.60, Bécs 25.45, Prága 5.45. — Valuták: Napoleon 720, márka 42.50, leva 1.28, török lira 0.88, angol font 870, francia frank 7.20, svájci frank 34.50, olasz lira 7.85, drachma 2.10, dinár 3.10, dollár 179.50, lengyel zloty 20, osztrák schilling 25.50, cseh korona 5.40.

= A januári index, Bucurestiből jelentik: Az Argus januári indexszáma az 1916. évnek 54.17-szerese és mástól százalékkal magasabb a december havinál.

= Magyar pengő leiben, A Monitorul Oficial közli, hogy a magyar pengő a vasúti személy- és teherforgalomban további intézkedésig 35 lejjel számzandó.

Az aradi Urániában ma, szombattól

Három kakuk óra.

Főszerepben:

LILLIAN HALL DAVIES.

Az előadások 1/2, 5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

— Külföldi kölcsönt kap a kormány. Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a kormány — nagyobb külföldi kölcsön tekintetében — már hónapok óta folytat tárgyalásokat különböző idegen pénzcsoporttal. Mint az Adeverul értesül, a legutóbb sikerült is a kormánynak egy nemzetközi pénzcsoporttal olyan megállapodást kötni, hogy Románia 50 évi lejára bizonyos koncessziók ellenében 30 milliárd lej kölcsönt kapna. A koncessziók kérdése még nincsen teljesen tisztázva, azonban valószínűnek tartják, hogy a pénzcsoport a romániai víziutak intenzívebb kihasználásának jogát fogja kívánni, s ebben az esetben hajlandónak mutatkozik arra is, hogy a kölcsön lejárta után, minden a koncessziós területen általa történt investálások a román állam tulajdoná-

= Elkészült az új védjegytörvény. A bucuresti-i szabadalmi hivatal most készült el az új védjegytörvény tervezetével, amely nagyjából érvényben hagyja a jelenlegi rendelkezéseket. A védjegyek kizárólagos használatát az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál, külföldieknek pedig a bucuresti-i iparkamaránál kell kérvényezniük. A védjegy használatának joga 15 évre szól, amely határidőt meg lehet hosszabbítani. Az új tervezet a védjegy lajstromozásának és a lajstromozás meghosszabbításának illetékét 2000 leiben állapítja meg.

= Piaci árak. A mai hetipiacon a következő árak alakultak: Burgonya 4—6 lej, hagyma 12—16 lej, tehénturó 20 lej, juhturó 56 lej, vaj 100—140 lej, alma 14—22 lej, dió 38 lej kilogrammonként, tojás 2 lej darabja, tej 9 lej, tejfél 35—40 lej, bab 10 lej literje. A baromfi piac árai: sovány liba 180—230 lej, sovány kacska 120—160 lej, tyúk 100—150 lej, csirke 60—120 lej párja, kövér liba 200—300 lej, kövér kacska 100—150 lej darabja. Az állatvásár árai: marha 16—24 lej, borjú 36—38 lej, sertés 35—39 lej kilogrammonként élő súlyban. A gabonavásáron a buza 800—820 lej volt, többi változatlan maradt.

— A postacsomagok súlya. A kereskedelmi érdekeltségek intervenciója folytán a postagazgatóság beleegyezett abba, hogy a postai csomagforgalomban február 15-ig felvegyenek 10 kilogrammnál súlyosabb, de 20 kilogrammnál semmi esetre sem nehezebb csomagokat. A kereskedők interveniálnak illetékes helyen, hogy ezt a kedvezményt február 15-ike után is megkapják.

Erzsébet Mozgó

Ma, d. u. 6, 1/8 és 9 órakor

DUNAKERINGÓ.

Az idei szezon legszép vigjátékláger.

Főszerepben Harry Liedtke és Lya Mara

A darabban előforduló osodaszép eredeti ének-számokat az aradi színház opera művészei éneklék.

Lezúllott ifju gavallér.

Az aradi törvényszék két évre elítélte Wéber Lászlót.

(Arad, február 4.) Az aradi törvényszék Antonini-tanácsa ma ítélkezett Wéber László tizenkilenc éves, volt oradea-marei fatisztviselő felett, aki — mint ismeretes — az elmúlt év tavaszán az oradea-marei-aradi vonaton több lopást követett el. Wéber előkelő cluji szülők gyermeke, de könnyelmű társaságba keveredett s mikor már végleg elvesztette a talajt lába alól, megszökött otthonról, utazgatni kezdett, főleg Oradea-Mare és Arad között s alkalmas pillanatokban egy-egy bűröndöt emelt el, vagy az utasok zsebeit fosztogatta ki. A megtévedt fiatalember a ma megtartott főtárgyaláson töredelmes vallomást tett s bírái jóindulatát kérte, majd ígéretet tett, hogy büntetése kitöltése után igyekezni fog hasznos polgára lenni a társadalomnak. Wéber Lászlót a törvényszék többszöri lopás bűncselekménye miatt két évi fogságbüntetésre ítélte, a vizsgálati fogságban eltöltött 7 hónap és 26 napot azonban büntetésébe beszámította.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölttekérről nem vállalunk felelősséget

ABBAZIA

Klimatikus gyógyhely

Fiume mellett Olaszország
Napsugaras tavasz
az Adria partján.
Tavaszi évad: február—május
Fürdőezon: május—október

60 elsőrangú szálloda, pensiók, szanatoriumok, fürdőzenekar. A nagyváros minden szórakozása. Tánc, sport stb.

Pensióárak szobával együtt 50 Lirától kezdve:

Szállodák: Regina, Palace Bellevue Excelsior, Quarnero, Amalia, Eden, Quisisana, Continental, Strandhotel

40 Lirától kezdve:

Szálloda-penziók: Breiner, Bristol, Hotel Villa Jeanette, Atlantica, Esplanade, Europa vorm. Quitta, August Luise, Residence, Savoy, Metropole, Park Lederer, Augustia (déli strand) Victor, Villa Dr. Landr, Villa Fabri, Hausner Miran Tauber (rituális) Salus, Zawojsky, Milano, San Marco, Nettuno, Villa Stern (rituális)

30 Lirától kezdve:

Pensiók: Schlosser, Piöbst, Riviera, Wruss

Jolanda, Lunacer, Venezia.

Szanatoriumok: Dr. Szegő szanatorium Neues Kurhaus, Dr. Lakatos, Kurhaus Pension, Dr. Mahler, Kurhaus Adriatica, Dr. Horváth gyermek-üdülője (Flóra villa). 738

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönet mindazoknak, kik a hőszeretett felejtethetlen hitvesem

Tomastyik Jánosné

szül. HAMAR GIZELLA

temetésén résztvettek a fájdalom e nehéz óráiban felkerestek, irásban részvétüket nyilvánították, ravatalára koszorút és eszokrokat helyeztek. Ugyszintén Limbeck János temetkezési vállalatának a temetés impozáns rendezéseért.

Arad, 1927. február hó 4-én.

Bánatos férj

Tomastyik János

nyug. pénzügyi főtanácsos.

749

P R A T E R M I C I

Mozi.

xx A Vörösbőrűek pusztulása címen szombaton vetíti utóljára az aradi Apolló mozgószínház ezt a hatalmas filmet, mely eredeti történelmi kutatások alapján a vörösfaj fttokozatos és érdekes életét hozza a néző elé. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

xx A szerelem csodálatos himnusza csendül ki abból a nagyszerű filmből, melyet Három kakukóra címen vetít az aradi Uránia mozgószínház. A régi tisztult és minden büntől mentes szerelmi életet rajzolja a kép csodálatos színekkel élénk és 7 felvonáson keresztül két ember élete vonul el előttünk, akinek megrázó sorsába önkéntelenül bekapcsolódik a néző. A női

főszerepet Lillian Hall Davies, a legszebb moziszinésznő: egyike alakítja. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx A legolcsóbb szórakozás Aradon, ha vasárnap délelőtt az aradi Apolló vagy Uránia mozgószínház matinéjára megy. 11 órai kezdettel az Apolló Átkos örökség című filmdrámát, az Uránia pedig 100 vad ló-erő című kalandofilmet vetíti. A matiné helyérei 5, 10 és 15 lej.

xx Rodolpho Valentino nagy filmje, a Cobra kerül vetítésre vasárnapról az aradi Apollóban.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Az aradi Apollóban
ma utóljára

Vörösbőrűek pusztulása.

Főszerepben:

Richard Dix

Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre ára húsznap 4 lej — bunl, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szöveg hátköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadónak fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szöveget, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem küldhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is felelhető, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

CUKRÁSZSEGÉD önálló, elsőrangú munkára azonnal alkalmazást nyerhet Fehérvári cukrászdájában Petroseni. (Radó-Petroseni.) 723

SZOBALÉANY alkalmazást nyer Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 13. sz. emelet. 10403

TANULÓLEÁNYT fizetéssel keresek. Dr. Groszmanné szőnyegszövőműhely. Arad, Str. M. Nicoara 17. 770

Lakás.

EGYSZOBÁS lakás, víz és villanyvezetékekkel, teljes hálfőberendezéssel átadó. Arad, Bul. Carol 77. 764

KÉT egymásba nyíló butorozott szoba, konyha, fürdőszoba azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 763

Vétel és eladás.

KÉZI UTAZÓ BÖRÖND nemeserrel. Mária Terézia korabeli szekrény, Stingl zongora, storeok, rolós iratszékény, különböző komplett szoba berendezések, tükrök, fotelok, szőnyegek, asztalok, székek, vitrin, festmények, gyermekkosci, gyermekágy, férfi öltönyök, disztárgyak, szanovaras, kávé és damaszt asztalneműk, moka és étkező servizek, antik órák, Biedermayer szalon, trímó, villanylámpák, stb. eladók. Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em., jobb. 1000

BIZOMÁNYBA KERESK disztárgyakat, bördöndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyeget, közszükségleti cikkeket, férfi ruhaneműt, egyes butorárbakat stb. — Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 káros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Divatszövetek, bársonyok, velour chiffonok és báli selyem újdonságok óriási választékban s olcsó áron kapható

RIPPNER és BENKŐ
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) divatruházban.

Vásznak és sifonok legolcsóbb bevásárlási helye.

Oktatás.

FELSŐISKOLÁT végző diákokat keresek, ki kislíamat számtan és írásban tanítana. Cím Sándor, Arad, Str. Sinagoga 6. 739

Üzletek.

ÉPÜLETFAKERESKEDÉS és motorikus erőre berendezett fűrésztelap eladó egy Aradhoz közel fekvő nagy községben, konkurenciamentes. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 663

FÜSZERÜZLET egyszobás lakással, olcsó házbérrel átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 753

ÜZLETHELYISÉG a Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) legszebb helyén bármilyen célra alkalmas nagy raktárhelyiséggel azonnalra kiadó. Cím Stern Lipót háztulajdonos, Arad, Str. Matei Corvin (Hunyadi-u.) L. 752

KERESEK egy ügyfelem részére 300-400.000 lej kölcsönt első helyenl prima bekebelezésre dr. Weil Károly ügyvéd, Arad, Str. Eminescu No. 4. 748

35 HP, 6 üléses teljesen jókarban levő német gyártmányú

személy-autó,
továbbá egy ugyanilyen 4 tonnás toher-autó.

új gumikkal, igen olcsón ELADÓ. 15282 Bővebbet Györfly „Mures” irodájában.

Nagy harisnyavásár mélyen leszállított áron BOGYÓ-nál Arad! Selyem harisnya hűbálán Lej 110.—, „Nize” cerna fátol legfinomabb minőség Lej 185.—, „Mega” prima selyem hár Lej 65.—, „Hoga” legfinomabb selyem fíre tartós Lej 95.—, Strapa harisnyák 28 lej-61. 65 lej-ig; Férfi cerna harisnya maras száru Lej 145.—, Férfi zoknik gyermek patent harisnyák 20.— lej-től; Bőr- és kötött szövet keztyűk; Selyem szálak 125.— lej-től; Csipkék, divatszálakok legolcsóbb árak mellett!

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

G A R A I, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 10. szám **Cimre ügyelni!**

Ausztriában élő **7 szó BAUER** magyaroknak!

a szerencse fia

osztálysorsjeggyel szerencsével játszanak.

Rendeljen ezért még ma zárt borítékban egy III. osztályú vétel sorsjegyet — (Huzás már február 22-24.)

Albert BAUER Wien, IV., Favoriten Strasse 4.

Minden rendelést azonnal végrehajtunk
Fizetés a sorsjegy vétele után.
A huzás után feikérés nélkül küldjük a nyeremény jegyzéket.

Egy osztálysorsjeggyel nyerhet Ön **750.000 Schillinget!**
100.000 sorsjegy
50.000 nyeremény
Összneremény érték **10.840.000 Schilling.**

A III. osztályú vételsorsjegy árai:
Egész sorsjegy S 96.—
Fél sorsjegy S 48.—
Negyed sorsjegy S 24.—
Nyolcad sorsjegy S 12.—
a sorsjegyek nyitási ára a további huzásokig, azután csak S. 4.— nyolcadként.

Szállóiban égetett **koks** 370.— lej
Lupényi **köszén** 250.— lej
házhoz szállítva.
Avram STERN si Comp.
Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros E.-tér) 56.

Táncslágereket

a legújabb zeneszenzációkat
a bécsi „Boheme” kiadóvállalat
Irving Berlin — Newyork stb.
kiadványait a romániai vezér-
képviselőnél
Etablissement de Musique
George Degen București,
(Iángá Capşa) szerezzük be. 575

PUBLICAȚIUNE.

Pentru aprovizionarea Institutului Obstetric și școalei de moașe din Arad cu cc. 35 vagoane lemne, de foc, se va ține licitațiune publică cu oferte inchise in ziua de 7. Martie 1927, ora 12.

Condițiunile stipulate in caietul de sarcini se pot vedea in biroul susnumitului Institut in fiecare zi de lucru între orele 10—12. Licitatiunea se va ține in conformitate cu Art. 72—83 din legea asupra contabilității publice.

740 Institutul Obstetric și școala de moașe Arad.

Üzlethelyiség kiadó

május 1-ére
főpostával szemben.

Értekezni: 765

Arad, Str. Consistoriului 29

Olcsó árak Muzsay-nál Arad

színházzal szemben.

Gyapju öltöny téli Lej 1750
Double raglan v. ulster téli Lej 2350
Téli kabát szörme sál gallérral Lej 2850
Bőr kabát
szörme belés és gallér Lej 4000
Mérték szerinti szabóság.
Nagy posztó raktár.

„FIAT” camionet

35 lóerős Tip. 53 A., 15 Ter. fuvott új gumival, generál javítás után, üzembékes állapotban, leépítés miatt **ELADÓ.**

Érdeklődhetni: 364

Bisztricsányi, Orăștie.

Szállóltvány eladó.

Tízennyolc finom bor- és csemege fajban duggyökeres I. oszt. példányok: ezre 4500 lej. Duggyökeres direkttermő vessző egy éves 1500 lej. Két éves nagyon erős 2500 lej ezrenként.

Riparia portalis

alanyvessző I. oszt. sima 400 lej, egy éves gyökeres 1000 lej, két éves duggyökeres 1200 lej ezrenként.

J. SZÜCS szállóltványon Dlosig in Blhor. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Vizontelők magas jutalék mellett kerestőnek. 7066

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.